

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

06 жовтня 2021 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Мене чуто? Тільки я вас не чую.

_____. Може тому що ми не говоримо ще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, все добре. Ну, що розпочнемо, у нас кворум є?

_____. Кворум є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вісім.

Тоді давайте розпочнемо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Шановні колеги, у нас сьогодні декілька питань порядку денного.

Перше. Щодо забудови території Національного авіаційного університету.

Друге. Про стан реалізації норм та положень Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Третє. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Вищу освіту" щодо забезпечення прав здобувачів вищої освіти брати участь в управлінні закладом вищої освіти.

Четверте. Проект Закону про внесення змін до додатка 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік".

П'яте. Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки.

Шосте. Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо спрямування надходжень від легалізації азартних ігор на забезпечення деяких потреб у галузі медицини, освіти та науки, культури та спорту.

Сьоме. Про створення робочої групи для підготовки проекту Закону України "Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-

педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту" до другого читання.

Восьме. Щодо нагородження відзнаками Верховної Ради України у сфері освіти і науки.

Дев'яте. "Різне". У ньому є попереднє одне питання. Наш колега народний депутат Дмитро Нальотов просив, щоб ми розглянули питання: про фінансування державного інвестиційного проекту "Будівництво клініко-симуляційного центру Української медичної стоматологічної академії".

Чи є колеги, в когось доповнення, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу підтримати і проголосувати.

Хто – за? Бачу, одногосно. Дякую, колеги.

Отже, тоді переходимо до першого питання порядку денного щодо забудови території Національного авіаційного університету відповідно до дозволу Державної архітектурно-будівельної інспекції (номер дуже довгий) від 14 вересня 21-го року. Доповідачами у нас є пан Андрій Вітренко – перший заступник міністра освіти і науки України, і пан Максим Луцький – ректор Національного авіаційного університету. Співдоповідачем буде Роман Павлович Грищук, наш з вами колега.

Отже, з кого почнемо? Пане Андрій, напевно, вам слово.

ГРИЩУК Р.П. Чи, можливо, давайте я якось проблематику нагадаю, яка була...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або давайте, ви почнете, потім... *(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. Да. Я буквально коротко. Доброго дня, шановні колеги, на минулому комітеті якраз піднімав питання з приводу дозволу Державної архітектурно-будівельної інспекції щодо забудов земель Національного авіаційного університету і минулого засідання комітету ми прийняли рішення заслухати міністра освіти, науки та інновацій і ректора Національного авіаційного університету, тому що з моменту видачі дозволу, який був 14 вересня, в останній день функціонування ДАБІ, не було жодного коментаря від Міністерства освіти, від Національного авіаційного

університету, незважаючи на те, що громадськість, студенти обурені тим, що ми побачили в дозволі ДАБІ.

А в дозволі ДАБІ – це 14 житлових комплексів на території Національного авіаційного університету з різними даними: по містобудівним умовам 1 тисячу 900 квартир, по дозволу ДАБІ – 14 житлових будинків на 1 тисячу 659 квартир. Також виникає питання, де це все буде забудовано, тому що стадіон Національного авіаційного університету в плачевному стані, ми тут бачимо зараз в наших роздатках стан стадіону і цей стадіон уже намагалися один раз забудувати. Тоді громада висловила протест.

І, в принципі, мені як людині, яка представляє Солом'янський район у Верховній Раді, я з першого дня, в тому числі і на комітеті розказував з приводу забудов земель освіти, в тому числі Національного авіаційного університету. В мене десь рік тому був виступ у Верховній Раді з приводу звіту Рахункової палати про виконання інвестиційних договорів про забудову, яка була ще в 2003 році. Далі є питання з приводу інвестиційних договорів по Донця, 2А, Донця, 2Б, а також Відрадний, 2 і тому логічно, що у мешканців виникають питання з приводу того, що ми побачили в дозволі ДАБІ.

Хотілося б отримати роз'яснення і тверду позицію Національного авіаційного університету, Міністерства освіти з приводу цього дозволу і з приводу того, що ж планується, чому планується і хто вирішив забудувати територію Національного авіаційного університету. Хотілося б послухати позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Андрію, будь ласка.

ВІТРЕНКО А.О. Шановний Сергію Віталійовичу, шановні народні депутати, дякую за запрошення на засідання комітету. Хотів бути з вами вживу, але сьогодні хода і напружена ситуація, тому, з вашого дозволу, доєднався до вас онлайн.

Відповідно до ситуації, яка склалася, хочу сказати, що, знаєте, з відповідних джерел інформації Міністерство освіти і науки також отримало інформацію, що Державна архітектурно-будівельна інспекція вже 13 вересня видала дозвіл на проведення будівельних робіт. Міністерство освіти і науки почало, скажімо так, опрацьовувати дану інформацію.

Відповідно станом на сьогодні ми маємо наступну інформацію, що в 2005 році заступником міністра освіти і науки Богомолівим був затверджений інноваційний проект будівництва об'єктів навчального, наукового, адміністративного та соціального призначення університету, який був погоджений в 2007 році новою комісією під головуванням Петра Мусійовича Кулікова. Це станом на сьогодні, які документи є в Міністерстві освіти і науки. Тобто таким чином взаємовідносини між організаціями, які будуть забудовувати, виникають лише з Національним авіаційним університетом.

Тому я хотів би передати слово ректору Національного авіаційного університету Луцькому Максиму Георгійовичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Георгійович, будь ласка.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Дякую. Сергій Віталійович, Андрій Олександрович, шановні народні депутати, дякую за запрошення на комітет з цього важливого питання.

Але перед тим як відповісти вам, чому і якщо, я хотів би 5-7 хвилин описати ситуацію, яка склалася в Національному авіаційному університеті за останні часи. І, якщо вам буде цікаво ... *(Не чути)* по забудові стадіон ...*(Не чути)* я теж готовий на всі питання відповісти. Я все пам'ятаю і знаю, як воно все відбувалось.

Я хотів би попросити слайди показати. Для тих, хто знає, хто не знає, що таке є Національний авіаційний університет – це величезний комплекс...

Давайте наступний слайд, я трошки поясню. Це структура Національного авіаційного університету, яка була до 2015 року. Ви бачите, зліва і справа – це всі структурні підрозділи, які входять до складу Національного авіаційного університету.

В 2015 році, коли, я вважаю, не без допомоги міністерства, фактично університет був так, як і ... *(Не чути)*, згвалтований, звільнене все керівництво. І протягом року в університеті змінилося п'ять виконуючих обов'язки ректора, і кожен, хто приходив, звільняв всіх заступників і так далі, і так далі. Тобто протягом року там був повний бардак.

У 2017 році, коли прийшов ректор Ісаєнко Володимир Миколайович, за час його діяльності по 2020 рік, те, що виділено червоним, ми втратили. Це Кременчуцький льотний коледж, Державний музей авіації, землю ми втратили, п'ять літаків Diamond DA40, два випускні літаки DA42, там теж це є, нові, два гуртожитки за адресою

Вітряні Гори, 10-12 разом з двома гектарами землі, ТП 3510, це електричне ТП, і НАУ – це єдиний університет, який має власну ТП, власну. Таким чином ми платимо, скажімо, гривню за кіловат, а всі інші платять 2.50. І була спроба передати на безоплатній основі ТП 3510 шляхом ліквідації служби головного енергетика, механіка і так далі. І в зв'язку з тим, що не можна її продати, а просто передати на баланс Київенерго, вони з радістю забрали те, що вони і робили.

Унікальний вищий навчальний заклад Житомирський військовий інститут радіоелектроніки імені Корольова, який був повністю переданий, за моєю участю ще, коли я був головою комітету до складу Національного авіаційного університету разом з 150 офіцерами і так далі. І рішенням вченої ради під головуванням Ісаєнка було ліквідовано авіакосмічний ліцей НАУ, який входить до п'ятірки кращих шкіл міста Києва. Те, що зеленим - це те, що ми повернули. Але я про це трошки пізніше.

Потім, якщо ви побачите наступний слайд, ми втратили літаки, втратили літаки... У вас у кожного є...

ГРИШИНА Ю.М. А втратили, це вони, що означає втратили?

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Втратили, це означає, що за державною програмою ми придбали в свій час навчальні літаки абсолютно нові. Дуже багато пліток ходило, що вони начебто не нові і так далі. А якщо подивитись на ці літаки більш ближче, то, бачте, ці зелені точки на гвинтах, це означає, що вони нові, вони самі тільки... Але ми повністю їх не могли виплатити, тому що не було дофінансовано 10 мільйонів гривень, а це приблизно сума складає 512 тисяч євро. І за умовами контракту ми не мали права їх використовувати до тих пір, поки повністю не розрахуємося за літаки. Я вважаю, що це нормально. І вони були на безоплатній основі передані в Державну прикордонну службу, вони користуються не Цивільним кодексом авіації, а військовим. Їх не цікавить, там, виплатили, не виплатили, вони літають кожен день і не запитують про фірму виробника. Але, ні, кошти нам 32 мільйони ніхто не компенсував і залишили борг 512 тисяч євро, який і існує на сьогоднішній день. Тобто за ініціативи адміністрації університету, вони звернулись до Міністерства освіти і науки, що вони непотрібні їм, тому що вони вважають, що треба інші літаки купити, я вам покажу, які вони купили далі. І вони були передані Держприкордонслужбі, де

використовується і на сьогоднішній день, і це, як прикордонники кажуть, "роллс-ройс" маленький.

ГРИШИНА Ю.М. Це коли було?

ЛУЦЬКИЙ М.Г. В 2017 році. Ну, Гриневич, був.

Далі наступний слайд, це Кременчуцький вертолітний коледж, який теж був приєднаний до складу НАУ за моєю участю в 2005 чи якомусь році. Це цілісний майновий комплекс, єдиний в Україні, який знаходиться в центрі міста, який має свій аеродром, пряму трубу нафтопереробного заводу. І ми за рахунок цих коштів безкоштовно навчали, виконували польоти.

..... з радістю взяв і передав його Міністерству внутрішніх справ разом з нафтобазою, де у нас були три двотисячники, це 2 тисячі літрів, і 60 цистерн. І теж ми розуміємо, що забрати назад це вже буде неможливо. І хочу підкреслити, що у зв'язку з передачею Кременчуцького льотного коледжу до складу Харківської академії внутрішніх справ, в Україні, прошу на це звернути увагу, припинилась підготовка пілотів вертольотів цивільної авіації, її сьогодні не існує. Це так ми допрацювались.

Також в свій час за моєю участю був переданий цілісний майновий комплекс в центрі Житомира Житомирський військовий інститут радіоелектроніки імені Корольова, який теж він повернув в Міноборони. І в свій час ми приєднали до університету, коли ліквідовувалась якась академія в Солом'янському районі, ми забрали собі, за згоди Міністерства освіти і науки, 2 гектари землі з двома будівлями. Вони були в прекрасному стані. Повітряні гори, 10 і 12 (адреса).

От в якому стані вони зараз знаходяться? Їх підробили техпаспорти, переоформили і п'ять разів перепродали. І дякуючи нашому міністерству, пані Юлія долучалась до цього питання і Міністерство юстиції, врешті-решт ми скасували всі ці п'ять реєстрацій. Так-так, я вибачаюсь, і за допомогою прокуратури. І ми на сьогоднішній день і судились, і виграли суди, повернули до власності університету.

Далі ми ліквідували... Ну, завжди, зрозуміло, місто Київ хоче отримати багато земель, і мовчазну згоду на передачу землі Державного музею авіації. Ми теж зупинили цю історію і повернули це все в університет.

Тепер 3510, я говорив, це наша гордість, те, що ми маємо набагато дешевші енергоносії, ніж інші університети. Була скасована ця мовчазна згода. Дуже серйозні були переговори. Але ми повернули і поставили все на баланс. Знову створили службу головного енергетика,, механіка і на сьогоднішній день університет працює в штатному режимі. Рішенням вченої ради місяць тому ми повернули собі Авіакосмічний ліцей, і він теж працює в штатному режимі.

Тому хочу сказати, що у зв'язку з численними скаргами і студентів, і просто правоохоронними органами було проведено аудит, внутрішній аудит МОН Авіаційного університету за 17-20-1 роки, перевірка службою якості освіти, і результати ДСНС.

Аудиторський звіт ви можете почитати, там жах, що виявляли. І те саме було в порушеннях Гурака Руслана. У нас навчалися неповнолітні студенти без паспортів ... (*Не чути*) і транзит нелегалів працював, ми теж це зупинили.

У нас тут теж воно є, ви можете ознайомитись. Більше 15 рішень судів про заборону використання гуртожитків і корпусів університетів через пожежну безпеку.

_____. Максиме Георгійовичу, я трішечки просто хочу доповнити і перебити, вибачте, будь ласка. По пожежній безпеці НАУ ми піднімали питання тут на комітеті. І завдяки комітету, я вдячний, нам вдалося випросити в міністерства 5 мільйонів гривень, які минулого року додатково було надано.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Я про це хотів сказати.

_____. Я просто ближче до теми. Проблематика НАУ, враховуючи те, що тут є члени Наглядової ради НАУ, враховуючи те, що я...

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Я попросив 5-7 хвилин. І тут всі ці рішення судів і невиконання приписів, коли заслуховували в міністерстві МНС, був керівник району і центрального управління МНС України. І вони неодноразово заявляли, що повне отсутствие комунікацій з керівництвом університету, повне ігнорування протягом всіх цих років. Тому така кількість пожеж вона несумісна. Було прийняте рішення експертне кадрової комісії про звільнення, дострокове звільнення ректора Ісаєнка з посади ректора. Результатом цих, це далеко не повний перелік кримінальних справ,

тут далеко не повний перелік... і вони всі активно розслідуються. По одній кримінальній справі вже Ісаєнко отримав вирок рішення суду за статтею 172 (грубе порушення чинного законодавство, трудового законодавства) і позбавлений відповідальності у зв'язку із спливом терміну. Прошло три роки і вже ... *(Не чути)*

Слайд номер 10. Це я вам хочу продемонструвати, ми з вами бачили сюжети по телебаченню щодо стану гуртожитків університетів.

Чому склалася така ситуація? Вона склалася тому, що... це дійсно правда, те, що показували, десь завищено, але в цілому є такий момент.

Я в університеті працюю з 2000 року і кожного року ми планували якісь капітальні видатки на ремонт гуртожитку або покрівлі і так далі. Це було обов'язковим. За останні 5 років (тут є для вас довідка) на ремонт гуртожитків було виділено там 9 мільйонів гривень, там є. І от дивіться, оце адміністрація відремонтувала три торца, оце 10 мільйонів гривень. 10 мільйонів гривень, не треба бути професійним будівельником, щоб зрозуміти, що так не можна робити, а от цілий фасад треба робити, але не ...*(Не чути)* там холодне, там тепле, виникає конденсат, воно все... тільки гірше робиться. Таким чином ось чому... краще б стояки якісь відремонтували і коридори для того, що дітям було комфортніше.

Коли був сюжет, я створив комісію, ми провели ректорат, скільки коштує там робити цей стояк. 2 мільйони. Грошей немає, але будемо робити. А мені проректор каже, так розумієте, цьому гуртожитку 26 стояків. А 2 на 26, це 52 мільйони гривень, а це не десять копійок.

Давайте далі. Численні рішення судів. Ось оце все рішення судів про заборону використання будівлі. А якщо є заборона суду і там проживають діти, то якщо що, то кримінальну відповідальність несую я. За ДСНС.

Так придбані літаки. Хочу зосередити вашу увагу, подивіться, будь ласка, це цікаво. Ось 90 мільйонів гривень. 90 мільйонів гривень! Чотири літаки, які... бачите, лопнуті шини, погнуте крило...

_____ . А вони мали літати, так? Це ті, які тренувальні..

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Так. Вони їх придбали, читайте,, школа пілотів. Школа пілотів, там вбивають техніку, і ми вже вбиті літаки, які ніколи не злетять, ми

їх придбали за 90 мільйонів гривень. Лопнуте крило. Отаких чотири літаки у нас стоїть. А один і взагалі не можемо ... *(Не чути)* Їм ніколи не дозволять злітати, тому що, наприклад, двигун дизельний, а гвинт бензиновий. Ну, все. *(Шум у залі)* Звичайно. Рік тому.

Чому у нас стан такий... 12-й, будь ласка. Я хочу звернути вашу увагу, чому в нас такі погані гуртожитки. От ці дві картинки – це стан... Бачите? Гарна плитка і на першому, і на другому поверсі, не соромно ходити. А треба ж купити собі любимому за 6 мільйонів гривень до кабінету мрамор. Бачите? А можна б ці гроші було б направити, наприклад, на ремонт гуртожитків.

У головному корпусі університету, ось довідка, всім вона є, роздана, скільки витрачено лише на головний корпус за 2018 рік – 15 мільйонів гривень. Йому дах не сподобався, хочу синій – і зробили синій дах, хоча був нормальний. Можна було б ці кошти направити на ремонт.

Більше того, у головному корпусі з 33-го року в нас не збільшилася кількість кабінетів адміністративних. На сьогоднішній день в нас жодного в адміністративному корпусі номер 1 відсутні взагалі аудиторії – це все кабінети. В нас тільки у прибиральниці немає кімнати відпочинку з душем і отакий от кабінет. Не мені вам казати, скільки коштує цей ремонт. Але жодна аудиторія в головному корпусі на другому, третьому і першому поверсі нема. Подивіться, що зробили зі стадіоном, да. Сейчас покажу. Подивіться, в якому стані знаходиться стадіон.

_____. І басейн.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Да, басейн теж є. От в такому...

_____. *(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. Стадіон діючий так точно, там займаються бігають, незважаючи на такі умови, там і студенти, і мешканці Відрадного, і школярі навіть займаються, і він функціонує.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Пане Роман, я підтримую вас, те, що ви кажете. Но для мене головне, що там займаються студенти. Правильно ж? А те, що ми дозволяємо...

ГРИЩУК Р.П. Якщо я не помиляюсь, вони займаються... займаються там не під час пар, тому що під час пар там заборонено займатися через стан цього стадіону, тобто...

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Я кажу те, що для мене важливо.

Так, це я показав. Відсутність... Із чим ми зіткнулися, коли прийшли в університет? В університеті був відсутній навіть штатний розклад, який підписаний, погоджений був би Міністерством освіти і науки. Жодна людина в нас на конкурсних посадах не працювала на конкурсі, всі були на один рік підвішені, всі виконуючі обов'язки, завідувачі кафедрою, декани і так далі.

Занедбаний стадіон – зрозуміло, ...*(Не чути)* корпус номер 10, це корпус номер 10, будь ласка, прокажіть. Це навчальний корпус, тут аудиторії і так далі. Без жодних дозволів, без жодного нічого, подивіться, на що перетворили корпус. Це робили приховану оренду. Збитки зараз в кінці підраховали – 6,5 мільйона гривень. Де їх брати?

Так, регулярні набіги "тітушок". Прошу звернути увагу, по 70, по 100 чоловік. Оце їх, як говорять, було залучено більше ста співробітників...

_____. Це який рік?

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Це ж листопад минулого року. Більше ста співробітників полку особового призначення було залучено для виводу їх, по три автобуси в день ми їх вивозили. *(Не чути)*... регулярно вилучали.

І взагалі, подивіться, було порушено три кримінальні справи, на території робили розтяжки з гранат. Ви ж знаєте про це.

Підпал головного корпусу. Всі підпали, які робились, вони робились в місцях, де немає відеоспостереження, що говорить про те, що люди, які це робили, вони були досить...

_____. *(Не чути)*

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Да. Підпал 4-го гуртожитку вночі, в матрацну кімнату кинули факел. Ось це під час пожеги. Дякуючи роботі МНС, вони вже знають, що у нас з цим

щось негаразд, тому вони на нас дуже реагують активно. Підпал 11-го гуртожитку разом з дітьми, вони там знаходились. І так далі.

Ухвали про забезпечення позову, який навіть не читали ще. Міністерство забороняє це призначати, робити і так далі, почитаєте ... *(Не чути)*. І що цікаво, вона подана 23-го числа, заявка в суд, і 23-го отримують рішення суду. Цікаво? Я вже закінчую.

Я хочу сказати, що в таких умовах ми працювали. Всі ці пів року я працюю ректором і на сьогоднішній день результати роботи нашої адміністрації, і те, що університет оновив всі свої лідерські позиції в Україні, я вважаю. Головним результатом є результати приймальної комісії, що університет – один з лідерів і увійшов в п'ятірку за вступною кампанією.

Всі ці негаразди, які я вам показував, вони коштують дуже великих грошей. Ми підраховали, що тільки для поновлення інфраструктури всієї, і гуртожитків, і все інше, нам треба, там, до речі, теж є довідка, близько мільярда гривень, які ніхто нам давати не буде.

Коли ми говоримо, що ми будемо будувати, я вам кажу, що ми нічого не будемо будувати, поки у вас не буде презентації, що там буде. Ми будемо будувати університет майбутнього: всі гуртожитки НАУ будуть відремонтовані, всі, не одне, а всі, тому що сума інвестицій, яка буде направлена в університет, вона сягає 500 мільйонів гривень, а, може, і більше. Територія та, яка буде забудовуватись, вона жодним чином ніколи не використовувалась і не буде використовуватись в навчальному процесі, і заважати не буде. Грошей від держави ми не чекаємо, тому що ми розуміємо, що їх просто немає фізично.

Нам потрібно збудувати 4 нових корпуси, які ... *(Не чути)* Ми в цьому році набрали більше всіх в Україні – 1 тисячу 400 студентів на спеціальність "кібербезпека". Їх треба десь навчати, їх треба десь селити. Зараз приїхав представник Марокко, 300 студентів вони нам хочуть привезти, це дуже гарно. Сходили в гуртожиток, сказали: "Дякую, але ми не їдемо". Приїхали зараз китайці, вони самі відремонтували там собі два поверхи. Але ми не в стані. Зараз будуть тарифи нові, як це все робити, я не розумію.

Тому я хочу вам сказати з приводу будівництва. Всі документи дозвільні і так далі, вони є законними. І щоб ви зрозуміли, перспективний план розвитку університету був затверджений в 2005 році. Спочатку його затвердила конференція трудового колективу, потім це було рішення вченої ради. Це рішення було направлено в Міністерство освіти і науки, була майнова комісія, було рішення покійного вже Анатолія Григоровича Богомола, міністерства, він затверджений, він є. Він діючий і його ніхто не може відмінити. Більше того, я вам скажу, ректор, який працював в той час ректором, він, і депутатом Київради, а в нас ректор був депутатом районної ради, головою земельної комісії і державний акт на землю, він ... *(Не чути)* Там додано ... *(Не чути)* житлове будівництво. Дозвіл Міністерства освіти і науки є. І міністерство не є сьогодні стороною в отриманні дозволів ДАБІ і так далі. Це виключно преференція адміністрації університету з тими центральними органами виконавчої влади, з якими ми хочемо мати якісь стосунки.

Я буду керуватись як ректор виключно інтересами університету. Я вже пів року працюю і я хотів би, щоб протягом п'яти років я відремонтував всі гуртожитки, корпуси і ми могли розвиватись. Уже університет працює нормально, нормально, але ще місяць – і ми просто станемо, ми станемо фізично. Ви не допоможете мені ні 100, ні 200, ні 300 мільйонів взяти. Мені соромно ходити по цим гуртожиткам, так як і вам ... *(Не чути)* правда? І проблема гуртожитків, вона в усіх університетах має місце.

І ще раз хочу сказати, що ніхто нічого не почне робити, поки ви в тому числі, я вас запрошуюю, давайте зробимо оргкомітет, кожна копійка, все буде контролюватись. Приїдьте, будь ласка, на територію, пройдемося туди, там, де ми це будемо робити. Ми сто відсотків грошей не знайдемо щось будувати без цього.

Я вам хочу сказати, що я спілкувався... Я зараз був в Кривому Розі, в Дніпрі, в Маріуполі, спілкувався з директорами, ми обговорювали це питання, вони мене підтримують. І вони б хотіли так робити. Я говорю: чого ж ви не робите? Тому що наша земля нікому не потрібна. Ми не говоримо про хаотичну забудову, ми говоримо про смарт-збудову.

Тому я ще раз кажу, ці процеси, вони будуть абсолютно прозорі, абсолютно прозорі. І я думаю, що нікому тут з присутніх не буде соромно. А триматись за всі ці активи... Я поки працював депутатом, я тільки в Кіровоград 700 гектарів землі

передав, 700 гектарів. Вони зараз там вирощують, по 20-40 мільйонів в рік отримують грошей. Житомир, Васильків, Кривий Ріг, Кременчук – все зробили. Скільки приєднали і скільки повернули – на це ж треба теж звертати увагу. Немає іншого шляху сьогодні у нас розвиватись і щось робити крім того, щоб провести аналіз активів і правильно ними розпоряджатись. Добре хазяїн живе, розумієш, не можеш жити в приватному будинку, переселяйся в квартиру ... *(Не чути)* Триматися за це все... ми не в стані утримувати. Зараз дадуть новий тариф, подивитесь, як будуть по областях університети відключати від води, від усього.

Тому, шановні народні депутати, я би хотів попросити всі документи... Розумієте, хто мене знає, якщо я щось починаю, я завжди все доводжу до логічного завершення. Якби були якісь там незаконні дії чи... Я б на це не пішов. Мені ж відповідати, а я не готовий ні до кримінальних справ ні до чого іншого.

Тому я просив би не робити те, за що потім буде соромно. Це надзвичайно яскравий проект. Якщо треба... Ми ж отримаємо що? Ми отримаємо новий спорткомплекс, новий стадіон, новий Центр культури і мистецтв, нову столову і інше. Все буде абсолютно нове.

Давайте почекаємо, поки ми завершимо презентацію, якщо буде ваша ласка, або я к вам сюди приїду, або ви в НАУ приїдете і ми й міністерство запросимо.

Ніяких громадських слухань я проводити не буду, я дію в межах законодавства і буду робити. Але я хочу, щоб це сприймалося. Це не комерційний проект, хто там – один процент чи два? До речі, я майже вдвічі збільшу інвестиційні обов'язки за ...*(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. Я коротко прокоментую.

По-перше, дійсно, проблеми Національного авіаційного університету, вони типові для більшості університетів України – це тотальна розруха гуртожитків, в тому числі і навчальних корпусів, і недостатнє фінансування. Ми це з вами розуміємо, що кількість університетів завелика.

Проте по забудові, дійсно, Максим Георгійович правий, це відносини університету, і ні міністерство, ні ми як депутати не можемо заборонити. Я шукав механізми правові для того, щоб зупинити забудову Національного університету – все тільки в ваших руках. В ваших, ну, і суду. Це три причини, по яким можна зупинити

забудову НАУ: рішення університету – це наукова рада і ректор, ліквідація НАУ ...*(Не чути)* і в судовому порядку.

Я категорично проти забудов університетів як механізму притягнення грошей для якихось подальших речей. Тому що у нас немає жодного вдалого прикладу, по крайній мірі я не знаю, можливо, колеги, озвучите.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Це буде перше.

ГРИЩУК Р.П. Це буде перший, а у нас уже в НАУ є декілька негативних. І це звіт Рахункової палати, це ще до вас була історія з приводу двох Спорт Лайфів і трьох ЖК. Донця, 2А, 2Б, Відрадний, 2, до мене звертаються мешканці, де недобудовані два під'їзди. Що за це отримував університет? Уже були, чому я чим питанням так переймаюсь? Є вже негативні приклади. Що зараз тут буде інакше?

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Дивіться, щодо ЖК, які будувалися. Це три хвилини буквально я поясню. Співробітникам університету абсолютно все одно хто їм віддасть те, за що вони заплатили кошти. Проректор авіаційного університету Юрій Григорович Симоненко почав цю історію з забудови. Я вам покажу потім затверджений план, ви ахнете. Він з собою у мене, але це щоб люди в шоці не були. Але він влаштував фінансову піраміду і він відкрив не фонд фінансування будівництва, де б люди могли піти і взяти кредити, і будувати, а він заснував свою фінансову компанію і будував будинки без жодних дозволів за кошти довіртелів.

Ви ж розумієте, коли приходять в банк і задають перше питання, за що фінансується будівництво – за рахунок довіртелів, все, ніхто вам копійки не дасть.

Яким чином було засновано будинок у Вишневому, де збудували два поверхи і там вже дерева росли, і були на місті Донця, 2А, 2Б, там був сад. Коли приїхала Київрада і порахувала дерева, фінансове зобов'язання університету перед Київрадою як компенсація склало на той час 6,4 мільйона гривень. Крім того, там знаходився компресор на п'ятиповерховий, його звалили, вивезли – 7 мільйонів. Були проплачені кошти за проектування, ще 9 мільйонів гривень. І коли ці всі будівництва зупинились, а я працював тоді першим ... *(Не чути)*, люди прийшли до мене і кажуть, да нам все одно хто в цьому кабінеті, поверніть нам кошти або квартири. І тоді за допомогою

уряду я звернувся, я вже був народним депутатом, в Державну іпотечну установу і вони нам дофінансували будівництво за державною програмою.

Зупинити ці все процеси неможливо, тому що обсяг фінансових зобов'язань університету, ще не почавши будівництво, сягає вже 50 мільйонів гривень. Не мені вам казати як їх можна забрати: суд, наклали арешт, списали кошти і так далі.

Більше того, будинки, які на Донця 2 і 2Б, там були заплановані квартири, там однокімнатна квартира 160 квадратних метрів. На Хрещатику таких будинків немає, тому ми... І в 8-му році була криза будівництва. До нас бігли всі: віддайте кошти, віддайте кошти. Ми звернулися до державної компанії "Київміськбуд", тоді "Укрбуд" і УКБ "Житлоінвест" комунальне якраз. Враховуючи те, що там річка Либідь, дуже важкі умови будівництва, тому свайне поле було, більше 20 метрів сваї. Таким чином ми повернули кошти, які університету були заборговані, і університет отримав лише з будинку Донця 2 і 2Б 40 квартир не в карман, а на баланс університету за вартістю 19 тисяч гривень, 43 мільйони гривень.

За попереднім договором, який був підписаний тим же Симоненком університет взагалі не получав жодного квадратного метра, а отримував за твердою ціною, яка не може бути менша собівартості, там якусь умовно кількість квадратних метрів. За твердою ціною, а не безкоштовно. Коли у них проходила чергова перевірка КРУ, вони ... *(Не чути)* що договори укладені не в інтересах університету.

Ми припинили перевірку, університет звернувся до Київського інституту судових експертиз і отримав ту вартість, яку університет має отримати компенсацію за використану земельну ділянку. Цю цифру, яку дав висновок КНДІСЕ, ми звернулися до УКБ "Житлоінвест" і на цю суму плюс ті кошти, які витратив університет на проектування в розмірі 9 мільйонів гривень, ця сума переведена в квадратні метри по собівартості, підкреслюю, і ці всі метри передані на баланс університету. На сьогоднішній день 39 співробітників університету отримали житло на території університету. Ми... науковцям, молодим вченим і людям, яких залучаємо з інших міст, але ми в цьому зацікавлені. Єдине, чим можна заманити, це надати житло. Крім того, це ще не все, те, що має отримати університет. Зараз ще перший недобудований будинок, він...

_____. *(Не чути)*

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Да. Але там ще 2 тисячі квадратних метрів буде передано на баланс університету. Це стосується Донця, 2 і Донця, 2Б. Ми змінили умови невігідного договору і не купили, а отримали на баланс. Назвіть мені ще хоч один університет в Україні, який щось збудував і на баланс майже 1000 квартир отримав в новому комплексі.

ГРИЩУК Р.П. Дивіться, шановні колеги, ми вже 43 хвилини говоримо по цій темі. Знову-таки некоректно з нашого боку так затягувати перше питання.

Наостанок я свою позицію, можливо, ще хтось захоче висказатись. Я категорично проти забудов в такому варіанті. В нас немає законодавства, яке прослідкує за тим, щоб були правильно виконані інвестиційні договори. В нас немає культури цих інвестиційних договорів і є ризик, що почне один ректор, буде закінчувати інший. Університет буде втрачати, а мешканці отримають 14 ЖК і 1 тисячу 600 квадратних метрів.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Там не буде 14.

ГРИЩУК Р.П. Я читаю документ, Максим Георгійович. Я хочу вам вірити, але немає жодних документів, а є ДАБІ, там, де написано.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Роман Павлович, я надам вам всі документи.

ГРИЩУК Р.П. На комітеті з радістю ми отримаємо і з радістю хотіли б побачити, що там буде. Знову ж таки при цьому...

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Можна я зроблю це разом з презентацією через місяць?

_____. Шановні колеги, можна я висловлюсь з приводу цього?

Те, що ми побачили в презентації вашого університету, чесно кажучи, те, що ви отримали у спадок від колишнього керівництва, воно жахає. І ми розуміємо, що виправити ситуацію з ремонтом гуртожитку, розбудови інфраструктури університету, мабуть, іншого виходу немає, ніж залучення інвестиційних проектів, які ви щойно озвучили.

Тому, як на мене, годі чекати допомоги від держави, коли вона надійде. І єдиним виходом для того, щоб розбудувати інфраструктуру університету, є залучення саме такого інвестиційного проекту. Ну, якщо є сумніви стосовно того, як буде він реалізовуватися, то в межах парламентського контролю ми завжди можемо залучити державну аудиторську службу і контролювати процес реалізації цього інвестиційного проекту. Але з чогось треба починати. Тому починайте і будуйте.

_____. Дякую. *(Загальна дискусія)*

ВОРОНОВ В.А. Возможно, это и есть тот самый случай государственного частного партнерства университета с инвестором, да, с частным бизнесом. Да, возможно, это тот случай ТПП, о котором мы все так много говорим, это тот случай, который нужно брать, развивать. Если нужны какие-то дополнительные инструменты контроля, то их нужно с нашей стороны предлагать, с вашей стороны предлагать, согласовывать и потом наблюдать, каким образом реализовываются эти инструменты контроля. Но тоже волка бояться – в лес не ходить, ну, я считаю, что нужно двигаться в нашем направлении.

_____. Владимир Анатольевич, я хочу вам сказать, что я сам первый заинтересован в тотальном контроле над этим процессом.

ВОРОНОВ В.А. *(Не чути)*

_____. Я надам всі документи, ви мене запросили на комітет не з документами ... *(Не чути)*, а щодо ситуації в університеті...

_____. *(Не чути)*

_____. Забудови. Я поясню, якщо є якісь додаткові питання – кажіть що, я надам їх в кількості скільки народних депутатів, екземплярів і секретаріат... Жодних секретів нема, жодних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо дозволите, в мене є запитання.

Я почув від вас, Максим Георгійович, що ніхто... що ви самі розпоряджаєтесь своєю землею. Міністерство освіти і науки до цього стосунку не мають. Це так, пане Андрій?

_____. До кого це питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. До Міністерства освіти і науки, да. Будь ласка.

ВІТРЕНКО А.О. Сергій Віталійович, Міністерство освіти і науки діє в межах і в спосіб, і відповідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я знаю.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую.

Відповідно до чинного законодавства власником, всі господарські питання і взаємовідносини між замовником будівництва, Національним авіаційним університетом та тією організацією, яка буде реалізовувати, вони належать до сфери компетенції ректора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги, думка дуже проста. Ми чудово розуміємо фінансовий стан наших університетів і, в принципі, рухаємося до фінансової автономії. Я не маю нічого проти правильних інвестиційних договорів тільки, на жаль, воно в 99 відсотків випадків неправильні. Я не проти того, щоб ректор ніс відповідальність. Але я вам скажу, щось я не пам'ятаю ректорів, які б несли відповідальність за неправильно складені або неправильно виконані інвестиційні договори. Ну відверто, може, якщо я помиляюсь, назвіть нам такі прізвища або такі університети. Але щось мені пам'ять підказує, що такого не було.

Я абсолютно не проти, якщо інвестиційні кошти будуть залучатися шляхом інвестиційних договорів на ті площі, які вже ніколи не будуть використовуватися. Я все це розумію і це можливо правильний шлях. Не буду сперечатися, це принаймні один з можливих шляхів і в цьому немає нічого поганого, якщо за однієї простої умови, якщо за цим буде контроль.

Я вам пояснюю, ми можемо дуже просто зараз заключити договори по всіх університетах України і віддати половину пахотних земель або там 20 відсотків земель, які знаходяться в межах міст. Питання в тому, що ми далі будемо робити, якщо ці інвестиційні договори не спрацюють. Оце найбільше питання, яке мене насправді турбує. Я нічого не маю проти, я бачив проект принаймні серед приватних університетів, ви самі знаєте, у нас в Києві одну ми вже побудували майже стадіон, в

принципі, за маленький шматочок земельної ділянки. Да, це ті кошти, які... але це приватна структура, це їх земля, це їх історія.

Але питання в тому, що коли ми говоримо про державні університети, найголовніше, що ми маємо забезпечити і залишити після себе в спадок наступним тим, хто прийде після нас, це прозорі механізми контролю. Це єдине, що мене турбує в даному випадку. Бо хтось це повинен погодити з боку держави. Насправді засновником всіх університетів є Кабінет Міністрів України, всіх державних університетів принаймні. Це правда. Але якщо в нас є засновник, а є, скажімо так, ректор, якого, я не знаю, можна назвати топменеджером в даному випадку університету, питання, хто буде нести відповідальність в разі, якщо інвестиційний договір буде з тих чи інших причин зірваний? Це перше.

А друге, момент заключення інвестиційного договору. Я абсолютно, знов-таки чисто філософськи я не проти, якщо за рахунок, скажімо, забудови непотрібних територій, з якими погодиться Міністерство освіти і науки або Кабінет Міністрів в цілому, будуть будуватися навчальні площі, навчальні корпуси, стадіони для дітей і так далі. І відверто, чесно кажучи, я проти, якщо за це будується житло. Це насправді для мене нелогічно, тому що люди, я бачив багато прикладів, і в авіаційному університеті зокрема, це всіх університетів стосується, коли люди отримують квартири як співробітники і йдуть потім, назавжди йдуть, а квартира в них назавжди залишається.

Тому питання контролю є номер один, хоча, в принципі, знов-таки філософськи я не проти інвестиційних договорів, але дуже б хотілося, щоб був механізм контролю на момент заключення інвестиційного договору, на момент погодження умов і на момент виконання цього договору. Мають бути сторони, які понесуть за це відповідальність. Дякую.

_____. Сергій Віталійович, я надам вам пропозиції контролю, щоб ви розглянули, тому що я переживаю не менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене ще одне питання більш практичне. Коли був, власне, заключений цей інвестиційний договір, він же ж має бути, ДАБІ ж має просто

виносити рішення, напевно, на підставі якогось договору, який їм надається, правильно?

_____. Не зрозумів питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ДАБІ видала зараз дозвіл на забудову. Вона ж на якійсь підставі видала, тобто є, напевно, певний інвестиційний договір, який був поданий в ДАБІ для того, щоб вони на підставі його...

_____. Я передам вам ці договори, вони не секретні.

ГРИЩУК Р.П. Я можу відповісти, в мене є просто відкрито зараз перед очима. Є містобудівні умови, які місто Київ видало в 14-му році за декілька місяців до виборів нового мера Києва, тобто в останні дні Януковича, і є, зараз скажу, що... це на підставі цього було видано і все. Но в ДАБІ немає інвестиційного договору, тобто воно не підтягується той інвестиційний договір, на підставі якого це робиться.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Роман Павлович, я передам вам копію інвестиційного договору, це не є секретна інформація.

Я хочу вам сказати, що ці всі інвестиційні угоди, вона не одна була, в 2014 році, в 2015-му році були 50 там чи 60 перевірок, в тому числі і прокуратури Генеральної, міської, МВС, ну, жах, скільки всього було. І ніхто їх не зупинив, тому що вони всі законні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в мене є пропозиція...

ГРИЩУК Р.П. Додатковими угодами, які законні, зменшувалася частка університету.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Значить, Роман Павлов, я з глибокою повагою до вас відношуся і відповідально заявляю, ну, якщо щось і змінювалося, то це коли мене в університеті не було.

ГРИЩУК Р.П. Я ж не кажу до вас, я кажу взагалі про ситуацію, яка складається. У нас є інвестиційний договір, потім додатковими угодами зменшуються умови.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Ті квадратні метри, які вони передані. Так, у нас була проблема, це уявити собі неможливо, в нас є три рішення суду, першої, апеляційного і Верховного Суду, що Авіаційний університет не хотів брати на баланс ті квартири, які міг взяти. Тому що на меті було не взяти їх на баланс, як я це прописав, що їх неможливо вкрасти, а... як то кажуть, спилати, по простонародному. Тому суд першої інстанції зобов'язав взяти на баланс, суд апеляційний і рішенням Верховного Суду. Отак воно було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є ще в когось з народних депутатів пропозиції, зауваження, коментарі?

ЛУКАШЕВ О.А. Сергій Віталійович, дозвольте мені пару слів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Олександр, будь ласка. Олександр Анатолійович, будь ласка.

ЛУКАШЕВ О.А. Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, пане ректоре! Друзі, усі...

ГРИШИНА Ю.М. Включіть відео, пане Олександр, бо ми вас не бачимо.

(Загальна дискусія)

ЛУКАШЕВ О.А. Щоб ви побачили, що дійсно я.

Ну, по-перше, стосовно коментарів відносно такого песимістичного сценарію долі цих інвестиційних договорів. Я вважаю, що наше призначення зробити все можливе для того, щоб реалізувався цей інвестиційний договір і цей інвестиційний проект. Інша річ, що ми маємо власну компетенцію, а інші органи мають відповідну компетенцію для того, щоб встановити відповідність чинному законодавству і умов договору, і решти всієї документації дозвільної.

Я так подивився проект рішення комітету, то там ми рекомендуємо чомусь міністерству та самому університету вжити невідкладних заходів щодо скасування дозволу ДАБІ. Я з цим не можу погодитись, скасовувати дозвіл ДАБІ необхідно за наявності певних підстав і це не є прерогатива ані комітету, ані міністерства. Тому, друзі, малювати таку картину, що нічого не вийде, а ректора ніхто не посадить, бо він

втече... Знаєте, я уважно послухав пана Луцького і вважаю, що він щирий, коли говорить про те, що хоче дійсно змінити ситуацію в університеті.

Тому, я вважаю, необхідно вітати будь-які спроби саме такого державно-приватного партнерства для того, щоб витягнути цю махину, якою є Національний авіаційний університет, але робити це, безумовно, необхідно лише в межах чинного законодавства. І тут немає жодної іншої, і не може бути жодної іншої думки.

Я пропоную, як пропозиція, продовжити цю дискусію і дійсно подивитись презентацію. Якщо пан ректор говорить, що йому необхідно місяць для того, то давайте проведемо виїзне засідання комітету на базі НАУ, подивимось на власні очі і будемо далі рухатись. Але ж все зарубати на корню, а далі лише поширювати ті фото і відео про стан гуртожитків в НАУ, так, вибачте, держава, ні МОН, ні бюджет, ніхто, ні комітет не готовий видавати бюджетні асигнування на те, щоб пан ректор Луцький, чи не Луцький, інший, будь-який, який буде в змозі, за рахунок цих бюджетних коштів, подолати ту ситуацію, яка створилась після всіх тих подій, про які ми знаємо.

Тому, друзі, я вважаю, що ми маємо підійти дуже зважено до цього, і ще раз підкреслю, надати максимальну підтримку на всіх рівнях для того, щоб цей інвестиційний проект був реалізований.

А питання законності, то, безумовно, воно є... навіть не маємо обговорювати це, це і по-іншому не може бути. Дякую.

_____. Шановні колеги, ми маємо приймати рішення. Тому я пропоную все ж таки залишити в рішенні пункт перший – взяти інформацію до відома, а пункт другий зняти з розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную зробити трішки по-іншому, шановні колеги.

А давайте, є пропозиція наступна. Перший пункт залишити в тому вигляді, який є. Інформацію ми почули і послухали, тут до доповідачів запитань немає, але в мене є пропозиція замість другого пункту доповнити його ще декількома пунктами.

Перше. Максим Георгійович, скільки часу, ви кажете, вам треба для підготовки матеріалів по презентації, щоб ми могли обговорити це предметно? Давайте зробимо з цього перший кейс, який ми розглянемо комітетом, я вам зараз поясню потім, для чого. Максим Георгійович, скільки треба часу?

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Давайте, щоб ґрунтовно підготуватися, не місяць, а півтора місяці, тому що це величезна робота, яка... вона вже ведеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте півтора місяці – немає питань.

Давайте зробимо наступним чином: секретаріату прошу, Борис Григорович, давайте заплануємо на одному із засідань комітету, яке буде у другій половині листопада, ми ще раз запросимо Максима Георгійович, або зробимо виїзне засідання, насправді, в авіаційному університеті для того, щоб подивитися на матеріал. Це другим пунктом тоді поставимо.

І підемо до цього, підходимо ще раз. Ми послухали Максима Георгійович, зрозуміли, що він каже, що нічого робитися не буде, допоки всі ми не побачимо документи.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Нічого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питань нема.

В мене є ще одне прохання, пропозиція. Третім пунктом поставити звернутися до Кабінету Міністрів для того, щоб отримати роз'яснення, яким чином, в принципі, університети можуть розпоряджатися своєю землею і своїм майном. Особливо це стосується питання відчуження. Нехай нам Міністерство юстиції ...*(Не чути)*

ЛУЦЬКИЙ М.Г. А нічого не відчужується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, я ж не про це. Я ж не про відчуження, я про інвестиційні договори, про цей механізм, бо ми можемо відкрити серйозний ящик Пандори, який там частково використовувався раніше. Ну, хай Кабінет Міністрів роз'яснить, в якому стані зараз знаходиться законодавча і нормативно-правова база для того, щоб ми просто розуміли, де є прогалини, де є шпарини.

І четвертим пунктом, це те, про що говорив Максим Георгійович і ми про що говорили. Це питання, ніхто ж не проти контролю, правда? Давайте запропонуємо. За півтора місяці у нас є час для того, щоб проаналізувати законодавство, поговорити з Кабінетом Міністрів. І зрозуміти, яким чином ми можемо спільно з Міністерством освіти і науки, звісно, для того, що ми можемо зібрати спокійно нараду для того, щоб

подивитись, як ми можемо поставити прозорі механізми контролю всіх етапів виконання того чи іншого інвестиційного договору. Якщо нема заперечень.

ППА Н.Р. Я якраз хочу підтримати і продовжити, що на основі вивчення інвестиційних договорів в принципі можна передбачити сталість і з якою частотою, і протягом скількох років треба проводити контроль за виконанням інвестиційного договору.

Роман Павлович махає, що ні. Хочете сказати, що в інвестиційних договорах не можна простежити, скільки це часу? Тобто якщо вертати щороку комітету, ми і наступники, і дивитися, що відбувається з ...

ГРИЦУК Р.П. Ми вже зараз говоримо про інвестиційний договір, не говорячи попередньо, чи потрібно взагалі. Враховуючи те, що це столиця. Тобто ми зараз вирішуємо за майбутні покоління і забираємо цю землю. Якщо ЖК будується, то да, дійсно, потім по Закону "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" вони мають отримати цю землю. Тобто вони по своєму закону, тобто так чи інакше відчуження відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я чому запропонував таку пропозицію. Я пояснюю. Не наша задача насправді, комітету і народних депутатів, влазити в господарську діяльність того чи іншого університету. Наша задача подивитися на умови законодавчі і інших нормативно-правових актів, в яких ця система працює. Для того, щоб поставити запобіжники від таких історій, які, на жаль, були раніше. І для того, щоб вони в майбутньому не повторювались. Це наш насправді спадок як законодавців для нашого наступного майбутнього покоління.

Засновником всіх університетів є Кабінет Міністрів, ну, держава в особі Кабінету Міністрів, в оперативному розпорядженні це Міністерства освіти і науки. Університети проводять власну господарську діяльність і оперативну діяльність, в яку ніхто в принципі втручатися права не має.

Але наша задача проаналізувати стан ваш. Ми можемо, дивіться, Роман Павлович, трішки не погоджуюсь філософськи. Тому що ми можемо, в принципі, заборонити взагалі будь-що робити університетам, але щось мені підказує, що це дуже

швидко призведе до занепаду всієї системи. Якщо ми як держава не можемо забезпечити повне утримання, я маю на увазі не просто утримання, а ще інвестиції в розвиток, то, звісно, ми мусимо шукати механізм. Інвестиційні договори – це один з таких механізмів. Немає в цьому нічого катастрофічного насправді, але вони мають бути правильно прописані, з правильним і прозорим механізмом контролю. Тому, якщо ви не заперечуєте, я запропонував чотири пункти. Іван Григорович точно хоче щось сказати, бо я бачив руку.

Іван Григорович, будь ласка, давайте і ми перейдемо до обговорення цих пунктів, в якому вигляді ми приймемо рішення.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, будь ласка, з мікрофоном. Да-да.

КИРИЛЕНКО І.Г. З мікрофоном. Сергій Віталійович, ви в кінці сказали абсолютно золоті слова, які полягають в тому, що це не наша компетенція, те, що ми сьогодні розглядаємо. Ми переходимо "червоні лінії". Наша функція – законодавчо врегульовувати проблеми, які є, а це господарська діяльність. Господарською діяльністю чи науково-виробничою діяльністю, чи науково-учбовою діяльністю займається Кабінет Міністрів в особі або безпосередньо уряду, який голосує на своєму засіданні, або якщо делеговані повноваження відповідному міністерству, все.

Тому, Сергій Віталійович, ви абсолютно праві. Якщо ми перейшли червону лінію і ввійшли в питання контролю, то тоді хай це буде для нас пілотний проект. Бо, дійсно, в нас сьогодні ця сфера, яка називається освіти і науки, розвивається не завдяки, а всупереч. Завдяки людям, які фанати. Це повезло тим закладам, чи медичним, чи учбовим, чи науковим, де керівник і ще й господарник із господарською жилою. Це фанати, які знають, на що йдуть. У нас контролюючих органів сьогодні і каральних більше, ніж тих, хто созидают. І вони йдуть на ці ризики.

Друзі, кожен день вони будуть ходити заручниками, кожний день будуть перевіряти, кожний божий день. І він кожний день буде лягати спати і просинатися з тим, хто сьогодні прийде вчергове. Я це знаю і ви це знаєте. Тому ви праві абсолютно. Давайте візьмемо як пілотний проект, давайте посупроводжуємо це для того, щоб

показати, що, да, цих людей треба підтримувати. Держава сьогодні в такому стані, що треба думати за оборону, треба думати за COVID, бо ми вступили в епоху пандемії. Дивіться, що робиться з енергетичною кризою. Це всерйоз і надовго, друзі, енергетична криза. Оце питання дуже великої державної ваги. Ці питання теж дуже великою державної ваги, но людина взяла на себе відповідальність. Ну, хай бере, хай бере, він знав, на що він пішов. Не треба його стримувати.

Всі пункти, які ви назвали, я підтримую. Дійсно, якщо ми хочемо подивитися далі, що це відбудеться з цього, давайте як пілотний проект, поспробуємо через півтора місяця подивитися, потім іще через деякий час у плані контролю, щоб ректор знав, що і депутатський контроль ніхто не відміняв. Ми все рівно найдемо шпаринку, щоб до вас причепитися, що ви десь порушили закон. Хоча все законом врегульовано. У нас навіть ці питання зарегульовані, починаючи від того, що ви не можете почати будувати, поки не буде рішення, а це відповідає Генеральному плану застройки Києва забудови, чи не відповідає. А його генерального плану немає в дійсності. І почалося одне за іншим зачіпатися. І все рівно виходимо на ініціативу господарника, на свій страх і ризик він щось робить. Десь в ГАСИ його підтримали, десь іще хтось.

Друзі, давайте підтримаємо цей проект рішення, який запропонував голова, і не забудемо цю тему через півтора місяця, не забудемо цю тему. Давайте підтримаємо ректора так, щоб він відчував, що жарко буде ще й з цієї точки зору, з комітету, в якому ми теж працювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. Сергію Віталійовичу, можна ще два слова.

Колеги, я вже розумію, що ми перебрали час, занадто велику увагу приділили цьому питанню. Але питання достатньо резонансне, цікаве. І дійсно, у нас є величезна кількість негативних (*Не чути*) по Україні, і тому я думаю, що добре, що ми це питання підняли.

Я хочу буквально декілька тезисів сказати з приводу того, що насправді ми за два роки поїздили по країні, ми подивилися, в якому жахливому стані знаходиться наша інфраструктура, в якому жахливому стані знаходиться інфраструктура навчальних закладів, в яких аудиторіях навчаються наші діти. І ми не можемо

говорити взагалі ні про яку якість освіти ні в дитячих садочках, ні в школах, ні в закладах вищої освіти, коли в нас немає елементарних умов, де діти можуть навчатися, навіть немає теплих, нормально оснащених аудиторій, лабораторій. У нас немає нічого.

І тому і виникла одразу ідея "Великого будівництва" Президента України. Зараз розбудовується інфраструктура, вже побудовано 500 нових шкіл, 250 садочків, але заклади вищої освіти, на жаль, в цю програму не входять і держава виділяє, ми самі знаємо, в бюджеті дуже малу кількість коштів безпосередньо на оновлення інфраструктури.

Тому, звичайно, закладам освіти на сьогодні дуже складно. І я думаю, що в тому випадку, коли є земельні ділянки, це ж вони ще не у всіх є, це тільки у великих містах, тобто у віддалених селищах і в інших невеликих містах такі проекти неможливі. Там, де є така земля, яка є цікава інвесторам, і якщо ця земля не використовується в освітньому процесі, а просто стоїть, ця земля не використовується, тобто немає ефективного використання державного майна, і якщо є можливість за рахунок цієї землі оновити інфраструктуру, зробити так, щоб були басейни, щоб були стадіони, щоб були нові корпуси, то я теж вважаю, що цією можливістю необхідно користуватися.

Але, звичайно, питання контролю, воно стоїть на порядку денному, бо нам потрібно опрацювати механізми такі, що ректори бувають різні і, звичайно, можливі зловживання, і нам потрібно дійсно попрацювати над тим, щоб, або дати вказівку Кабінету Міністрів на підставі аналізу цілого кейсу або самим опрацювати. Тому що зараз механізмів цих немає і тому є величезна кількість порушень. Опрацювати цей механізм, застосувати заходи контролю, щоб ми знали, що у нас є на сьогодні хоча б одна можливість, за допомогою використання, ефективного використання державних земель, які, повторюю, не використовуються в освітньому процесі, дати можливість розвиватися закладам вищої освіти. Тому що іншої можливості, давайте говорити прямо правду в очі один одному, іншої можливості держава сьогодні не дає.

Тому я підтримую рішення комітету, яке відредаговане, яке запропоноване Сергієм Віталійовичем, і вважаю, що ми саме так ... *(Не чути)* зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я так розумію, що ми вже все проговорили. Єдине що, давайте ще раз повторимо. Перший пункт залишаємо як є, другий пункт через півтора місяця з Максимом Георгійовичем ми спільно всі погодимо дату, час і місце де ми проведемо, ще раз повернемося до цього питання на засіданні комітету. Третє, протягом, давайте до кінця місяця, три тижні, я думаю, вистачає, попросимо всіх, зокрема, і Максима Георгійовича, який перший зголосився надати такі пропозиції. Дамо пропозиції по механізмам контролю і я попрошу Міністерство освіти теж запропонувати свої ідеї з цього приводу. Я впевнений, в народних депутатів їх також буде чимало. Запропонуємо свої механізми контролю.

І останнім четвертим пунктом попросимо дати протягом 2-3 тижнів Кабінет Міністрів, зокрема Міністерство юстиції, дати нам аналіз сучасної нормативно-правової бази для того, щоб ми зрозуміли, що на рівні законів ми з вами дуже добре розуміємо, бо знаємо їх, а що на рівні підзаконки, які є механізми контролю, в якому вона зараз стані, що університети мають право, що не мають право, для того, щоб ми виробили правильну...

Нехай це буде, якщо Максим Георгійович не проти, нехай це буде нашим кейсом, пілотним кейсом, на якому ми побудуємо наступні кроки. Але насправді я хочу нагадати нам всім, ми два роки в парламенті і до цього на президентській і парламентській кампанії говорили про, причому майже всі політичні партії, ми говорили про фінансову автономію університетів. Фінансова автономія університетів зокрема має на увазі під собою і розпорядження своїм майном. І от це те, чому ми досі не могли, от два роки ми не могли запустити повноцінну фінансову автономію, ви всі добре знаєте, тому що питання запобіжників і питання, як каже Сергій Валерійович, можна причинить добро випадково. Тому наша задача зробити так, щоб ці запобіжники були.

Якщо немає заперечень до цих чотирьох пунктів, то давайте переходити, напевно, до голосування, бо ми сильно затягли перше питання.

Немає заперечень? Тоді ставлю на голосування проект рішення комітету з тими змінами, які я щойно озвучив. І комітет, я сподіваюся, підтримає.

Хто – за, прошу проголосувати. Хто – утримався?

ЛУКАШЕВ О.А. Лукашев – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Роман Павлович утримався. Хтось проти? Дякую, колеги, рішення прийнято.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до наступного питання порядку денного.

Дякую, Максим Георгійович. Вибачте, що вас затримали сильно.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Я можу йти, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Ми сподіваюся, що ми через півтора місяця, ще раніше, побачимось і почуємось з підготовки цього питання. Дякую, Максим Георгійович.

ЛУЦЬКИЙ М.Г. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, питання друге порядку денного: про стан реалізації норм та положень Закону України "Про повну загальну середню освіту" (частина друга статті 22 щодо переведення керівників закладів загальної середньої освіти та педагогічних працівників пенсійного віку на роботу за трудовими договорами). Це контрольне питання комітету. Доповідачем у нас окрім Міністерства освіти й науки є Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету.

Тому, Сергій Валерійович, напевно, почнемо з вас, щоб ви дали якісь там... розпочали вводні нам дали, а потім перейдемо далі.

КОЛЕБОШИН С.В. Так, дякую Сергій Віталійович. Дійсно, колеги, я нагадаю, що це питання було піднято у нас десь на початку липня Юлією Миколаївною. Ну, і взагалі-то насправді, коли ми голосували Закон "Про повну загальну середню освіту" багато колег з різних фракцій підходили і виказували свої побоювання щодо саме цієї норми. І ми тоді всі разом брали на себе обов'язок контролювати це. Я теж пам'ятаю цю бесіду з Іваном Григоровичем напередодні голосування і з іншими колегами. Здається, що ми голосували закон на початку 20-го року, підписаний Президентом він був, у березні здається, тобто півтора року пройшло, можна якісь перші висновки робити, чи запрацювала ця норма, чи не запрацювала.

Я нагадаю, що одним з основних чинників введення цієї норми було бажання привести молодого вчителя до школи, спросити йому, скажімо так, вхід у професію. Оскільки досить часто, скажімо так, молоді люди приходять до школи і не отримують достатню кількість годин, бо місця зайняті і так далі.

І друге. Це ідея була про те, щоб дійсно адміністратори школи, дирекція школи мали нормальний механізм щодо того, щоб стимулювати людей пенсійного віку до подальшої роботи або дійсно ставити питання про, скажімо так, якість цієї роботи, бо є різні випадки. Є випадки, коли людина пенсійного віку демонструє результати, якими пишається вся країна, як було нещодавно, коли була премія Global teacher prize, і дуже відомий вчитель фізики з Одеси Павло Віктор, в якого вже майже 1 мільйон підписників, це людина пенсійного віку, але тим не менш вся країна знає про цю людину і його уроки. Але є і випадки, коли, ну, скажімо так, недостатньо якісно відпрацьовується. І було побоювання, я теж нагадаю, побоювання, що це може стати інструментом для зведення рахунків, так буду кратким в цьому сенсі.

Ну, от якраз про те, стало часто чи не стало, те, що є випадки, це зрозуміло, ми і спробували, ну, провести таку аналітичну роботу. Нами були направлені запити в усі департаменти освіти і науки всіх обласних державних адміністрацій та міста Києва. Нами були направлені запити освітньому омбудсмену, профспілкам, Міністерству освіти і науки України, тобто всім тим, в кого є якась інформація, щодо цього та інших питань, пов'язаних із освітою.

І я от, перше, що треба було б подивитися, це в динаміці подивитися на кількість вчителів пенсійного віку, які працюють в школах України, які звільнилися за роки попередні до прийняття закону і в рік прийняття закону. Давайте, якщо можна, поставте слайд, є ці всі дані, вони відкриті... да, оцей слайд, зараз я його прокоментую. Ці всі дані, вони відкриті в розрізі кожної області, тут ми інтегрально дали дані, які по всій Україні. Дивіться, у 2018 році в нас звільнилося 2 тисячі 640 по Україні вчителів пенсійного віку. Ми не беремо причини, ну, звільнилися люди, просто пішли на пенсію. У 2019 закон ще не працював, але звільнилося 3 тисячі 343 вчителя. І у 2020 році звільнилися 5 тисяч 205 вчителів. Тобто ми бачимо, що динаміка, ну, насправді, іде зростання, причому зростання було і в рік, коли закон ще не був прийнятий, і в минулому році. Але в минулому році ми бачимо, що досить суттєве таке зростання.

Спілкуючись з адміністрацією шкіл, з директорами департаментів, нам, скажімо так, було сказано про те, що дійсно в 20-му році був певний такий пік збільшення, його пов'язують якраз із тим, що от ця норма для багатьох вчителів пенсійного віку стала не приводом того, що там їх виганяють зі школи і так далі, а просто замислитися, чи є сенс продовжувати, чи нема сенсу продовжувати, і прийняти таке відповідне рішення.

Мені здається, що поки що зарано казати, чи це збільшення пов'язано з тим, що дійсно стали... от люди просто можуть бросати школу. Нам треба подивитися на цифри 2021 року. Якщо вони будуть трохи менше, мені здається, що тоді можна казати, що це дійсно, ми перший рік роботи закону, всі, хто хотів піти, фактично пішли, далі воно пішло по накатаній. Якщо буде динаміка хоча б або так зберігатися, або навіть зростати, буде зрозуміло, що ця норма, ну, скажімо так, не є адекватною з точки зору прав вчителів пенсійного віку. Поки що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дозвольте, Сергій Валерійович, дозвольте я на секундочку перебію, якраз по цьому. Я от дивлюсь на слайд, по-перше, вибачте, мені трішки не вистачає цифр за 17-й і 16-й, щоб зрозуміти, скільки все ж таки звільнилося тоді, і 21-го нам категорично не вистачає. Я поясню, через що може бути сплеск. Причин може бути насправді багато. Нам один рік не зможе відповісти правильно на питання щодо конкретної норми, тому що це був ковідний рік, і 20-й, і 21-й, тому перехід на дистанційне навчання, і все інше теж могло на це вплинути.

Треба подивитися у динаміці, хоча це може бути також однією з причин. Але треба подивитися насправді в динаміці трішки раніше і 21-го дочекатися.

КОЛЕБОШИН С.В. Я повністю, я ж, власне, про це і кажу, що нам без даних 21-го року робити висновки категорично неможливо, тим більше, що, Сергій Віталійович, ви праві, що це є ковідний рік, і це теж впливає.

Тому я про це і кажу, що на рівні емоцій, і кажуть, що от зводять рахунки і так далі, на рівні якихось показників нам точно принаймні 2021 рік необхідно. Він поки ще не закінчився, зрозуміло, що більша частина йде влітку, але хтось звільниться і восени, і в грудні, і так далі. Тому поки що казати, що це зумовлено виключно цією нормою чи статті 22 Закону про повну загальну, не можна.

Тим більше, що... дивіться, наступний слайд, будь ласка. Тим більше, що ми проаналізували, дивіться, кількість звернень, які надходили від вчителів пенсійного віку, по всій Україні. Вони є по кожній області теж у розрізі цієї цифри, ми відкриємо доступ до Google папки цієї, на департамент освіти і науки, обладміністрації, КМДА. І в дужках ви бачите, скільки з них підставних, тобто ті, які мали підставу, скажемо так.

Подивіться, по всій країні за минулий рік, за 2020-й, коли ця норма почала працювати, було 229 звернень по всій країні сумарно. При цьому, а?

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Ні-ні, звернень від вчителів-пенсіонерів про порушення, які там школа допускає по відношенню до них. А в 2019-му, коли норма ще не працювала, було 185, тобто різниця 40. Але зверніть увагу, для мене більш важливе порівняння. Бачите внизу, маленька така червона, це кількість тих, які мали підстави, тобто підтвердилися, і по ним дійсно треба було там щось робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, вибачте, Сергій Валерійович. Я дивився на ці слайди якраз перед засіданням комітету, вранці. Скажіть, будь ласка... Добре, що ви сказали, що підставних а не підставних. Бо я насправді не дуже розумів, коли читав.

КОЛЕБОШИН С.В. Це формулювання, яке ДО використовують, департаменти освіти. Це не моє формулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12 відсотків, давайте ще раз, щоб ми просто не правильно не оперували, щоб правильно розуміли слайди. Оці 12 з 229 – це коли була підстава для звернення?

КОЛЕБОШИН С.В. Да, це коли була підстава. Це за інформацією департаментів освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто з 229 12 були справді звільнені з порушеннями.

КОЛЕБОШИН С.В. За інформацією департаментів освіти, саме так. Саме 12 з 229 підтвердилися, і по них були прийняті відповідні там якісь рішення і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зрозуміло. Все, дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. По всіх інших були або додаткові якісь роз'яснення надані, або... Тобто це не було щось таке, з точки зору департаменту освіти і науки, що можна трактувати як порушення закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. А можна тут питання? Сергію Віталійовичу, можна?

Дивіться, колеги, тут же така ситуація. Розумієте, вона ж, це ж не просто звільнення на підставі там, наприклад, статті 40 Кодексу законів про працю, коли чітко прописані підстави для звільнення. Тут же ж зовсім інша ситуацію. Тут просто людині не продовжують контракт. Підстав-то немає. Тобто тут особисто директор школи приймає це рішення на підставі там певних сукупності якихось фактів.

Тобто тут виміряти якось чітко цю підставу і сказати чітко, була підстава для звільнення чи немає, не так просто. Це дуже специфічна ситуація.

КОЛЕБОШИН С.В. Юлія Миколаївна, саме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вже жалкую, що ми відпустили Максима Георгійовича. Зараз було б дуже доречно насправді запитати, з яких підстав звільняє ректор викладачів.

І я вам розкажу історію, яку ті, хто працював в університетах, дуже добре пам'ятають. Коли нас всіх, я тоді був викладачем в університеті, Юлія Миколаївна точно була викладачем в університеті в той момент, коли нас переводили з безстрокових на строкові контракти. І в нас справді кожного року, коли заключався контракт, наприклад, особливо якщо це погодинне викладання або для заочників, або ще, контракт був з вересня по червень, якщо я не помиляюсь, і ніхто ніколи не розумів, чи буде цей контракт продовжений наступного року. Це, власне, дозволяло ректору, в принципі, регулювати кількість науково-педагогічних... якість, найголовніше, науково-педагогічних працівників.

А по-друге, як викладач, я, чесно кажучи, був неспокійний лише перший рік, коли не знав, як це буде працювати. А далі всі, хто працювали нормально, проблем в них не було. Тому якщо... Зараз в директорів з минулого року з'явилося таке саме право, як і в ректорів. Я не знаю, чи це погано, чи це добре, масштаби трішки більші,

насправді в рази більші. Але вже є як є, нам треба просто проаналізувати в динаміці. Тому я не сумніваюся, що є директори, які дуже правильно, скажімо так, регулюють і дають доступ, наприклад, замість одних, хто не хоче працювати, молодим вчителям, які хочуть працювати. А звісно, я впевнений, що також є і випадки, коли з якихось особистих причин звільняли вчителів. Вибачте, що втрутився.

ГРИШИНА Ю.М. Можна я скажу, Сергій Віталійович?

КОЛЕБОШИН С.В. Я закінчу просто.

ГРИШИНА Ю.М. Я просто уточню коротко, это очень важный вопрос. Разрешите, пожалуйста, я вас очень прошу. Пожалуйста.

КОЛЕБОШИН С.В. Добре. Добре.

ГРИШИНА Ю.М. Сергей Витальевич, я очень коротко.

КОЛЕБОШИН С.В. Я беру тоді право теж під час ваших виступів.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, дуже коротко, чим відрізняються ситуації в школах зараз і в закладах освіти. Тому що в закладах вищої освіти ми з вами всі в рівних умовах, у нас немає, ми всі були переведені на контракти. А в школах мова йде тільки про вчителів пенсійного віку. І там ще, звичайно, за цей рік не опрацьовано підхід, немає таких контрактів, в яких чітко було би прописано, чого і який КРІ потрібно досягти для того, щоб з тобою перезаклучили цей контракт, розумієте. Тобто це на сьогодні абсолютний суб'єктивізм, який дає можливість несумлінним директорам просто зловживати цим правом, і такий ситуацій величезна кількість, на жаль, по Україні. Тому ми й піднімаємо сьогодні питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте зробимо... Юліє Миколаївно, ще тоді репліка на репліку. Тоді давайте запитаємо, зробимо запити на області або ОТГ, що написано в контрактах з учителями, порівняємо їх з контрактами з викладачами, і, можливо...

ГРИШИНА Ю.М. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Можна? Ви ж, може, дослухали, то ви б почули все, про що ви зараз вже говорите. Я перепрошую, звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Сергій Валерійович. Більше не втручаюся.

КОЛЕБОШИН С.В. Я розумію, що це питання після авіаційного університету... ну, трохи інших присмак, вибачте.

Я ж якраз кажу про те, що ми маємо підходити адекватно, статистично, ми маємо емоційну складову прибрати – кількість звернень, кажуть і так далі... Це як вчора була зустріч з Генеральним прокурором, і вона каже: всі кажуть про корупцію і так далі, а ніхто не пише заяву. Всі кажуть про побори в школах, але знайдіть там того, хто напише цю заяву.

Ми намагалися набрати інформацію (в тому числі з вашим помічником, Юліє Миколаївно, з паном Бахрушиним, який дуже допомагав, вдячний йому) саме ту, яку можна виміряти і проаналізувати. Про те, що кажуть. що багато... На Фейсбуці теж пишуть, що багато. Ми хочемо зрозуміти, наскільки багато. Так, зрозуміло. що не кожен буде звертатися, але певну поправку на це теж можна робити.

Для мене, наприклад, дуже показово, що ця кількість в масштабах країни вимірюється десятками. О'кей, помножте на 10, якщо... ця кількість буде вимірюватися там сотнею, а не тисячами і так далі. Тобто з кількості вчителів пенсійного віку, які звільнилися, декілька десятків зверталися зі скаргами. Це для мене, в принципі, показова досить історія.

Порядок і контракти. Теж ми передивлялися контракти, які укладаються. От там якраз, я і хотів сказати, що є над чим працювати, оскільки за цими контрактами майже всім гарантується повне навантаження, ставка 18 годин. І от якраз тут дуже і дуже часто порушення, бо цим вчителям дають пів ставки, 12 годин і так далі. І от тут якраз над вдосконаленням цього контракту можна попрацювати.

Хочу зауважити (наступний слайд), що є в нас Служба освітнього омбудсмена, і нас дуже цікавило теж, скільки до нього звертаються, бо це нова структура, до неї є певна довіра, оскільки до департаментів по-всякому, там все одно, там втратять мій лист і так далі.

Ну, ось подивіться, за 19-те... тобто на 31.12 ...*(Не чути)* було 23 звернення на освітнього омбудсмена, з них підставних, де встановлено порушення, два теж. Тобто фактично відносно доля дуже корелює з тим, що в нас на попередньому слайді було і за цей рік було теж 23, воно так співпало, і встановлено порушення в трьох. Тобто в нас 46 в 34, є певні факти, які знайшли підтвердження, по ним надали роз'яснення, а саме от порушення конкретно було встановлено: два плюс три – в'яти.

ГРИШИНА Ю.М. Сергей Валерійович, а можна вот вопрос сразу здесь? Скажите, пожалуйста, а що ми розуміємо під "підставними"? Тобто ...*(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. За формулюванням... Тобто було... ну, це треба спитати, дійсно, що розуміє в цьому сенсі освітньому омбудсмен та департаменти освіти. За таким от усним роз'ясненням це той випадок, коли дійсно порушувалися норми закону, права того чи іншого працівника, і я не знаю долю кожного з цих заяв, чи то було там заключено все ж таки контракт, чи не заключено, про це я не знаю. Але те, що вони і освітній омбудсмен, і департаменти констатували, що порушуються права цього працівника.

ГРИШИНА Ю.М. Так, дивіться, але тут ми говоримо про порушення прав, як би, то, звичайно, коли є порушення прав, то є правомірне звільнення. А ми ж не про це говоримо, ми говоримо, що ми ввели норму, внаслідок якої на сьогодні директори мають право комусь з вчителів пенсійного віку продовжити на рік, а комусь не продовжити. І зараз ми повинні відрізнити для себе: ми говоримо про порушення процедури там трудового законодавства, так, їх може бути дуже мало, нас цікавить суб'єктивний підхід тут, що це норма дає можливість зловживання. І тут ви не виміряєте це правовими нормами, це поза межами правового регулювання.

_____ . Саме про це і каже Сергій Валерійович, що це є емоційна складова і її, власне, неможливо таким чином врегулювати.

КОЛЕБОШИН С.В. Ми можемо дійсно, да, провести аналіз фактів в кожному зверненні, там порушувалося чи ні. На жаль, профспілки не надали інформації про кількість звернень на них, ну, профспілки в нас найголовніший орган, який захищає права і обов'язки, і трудові, і всі інші. профспілки написали тільки про те, що навіть

якщо є, ну, така от фраза, трохи така достоевщина, навіть якщо є один факт порушення, норму треба скасовувати, ми проти цієї норми і все. Але вони не ведуть такої статистики. В цьому сенсі мені б все ж таки хотілося б, щоб позиція профспілок була більш конструктивною і дійсно такою, з якою можна працювати, а не казати на якихось емоційних підставах. Мене більше зацікавило інше. Ми коли казали про те, що одним з чинників є бажання привести молодого вчителя до школи, давайте подивимось на слайд, який передує до цього, дивіться. Це частка працевлаштованих за фахом випускників педагогічних вишів до шкіл України. Я хочу сказати, що у нас ця частка фактично не змінюється, в 2018 році, і це насправді певний приговор в системі педагогічної освіти у нас в державі. У 18-му році 17 тільки відсотків випускників педвишів пішли до школи, у 19-му році 18 відсотків, там не дивіться, що висота різна, бо, ви бачите, воно починається, там розрив, і в минулому році 17,8. Тобто фактично кожного року 17-18 відсотків ідуть до школи.

Я хотів би сказати, що за нашою інформацією, тут цього зараз немає, останні три роки, без 21-го року, кількість молодих випускників педвишів, коледжів, тобто закладів фахової передвищої освіти, які йдуть до школи, це приблизно 7 тисяч, 7 300 і так далі. В цьому сенсі не досить зрозуміла цифра, яку озвучило Міністерство освіти, що в цьому році 3 тисячі нових молодих вчителів прийшли. Я не дуже вірю в те, що у нас такий драматичний спад, три роки поспіль 7-7,5, а в цьому році 3 тисячі. Я би все ж таки радив Міністерству освіти перевірити і, я думаю, що вона теж має бути близькою до цих 7 тисяч. Це все одно погана цифра, ми про це теж говорили, але тим не менш вона не така драматично погана.

В цьому сенсі казати про те, що в минулому році відбулась якась революція і молодий вчитель пішов до школи стрійними рядами, так казати, звичайно, що не можна. В цьому сенсі я би теж не квапився, тобто не поспішав з висновками, оскільки дуже важливо ті показники, як будуть в цьому році, в 21-му. Якщо динаміка не буде змінюватись, то попередньо, здається, можна робити висновок, що те, про що ми казали, про пенсіонерів і про молодих, непов'язані речі і ця норма в цьому сенсі не працює. Ось такі попередні висновки. Знову ж таки головний висновок, що без даних 21-го року по кількості вчителів пенсійного віку, які звільняються зі школи, нам казати дуже зарано. Все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, в мене є одне ще питання. В нас є попередній слайд до частки, який буде, напевно, більш показовим. Якщо ви виведете зараз це на екран, щоб я вам з голосу не говорив, бо він перед цим слайдом, перед ним є ще один. Можна переключити його? Це четвертий слайд, а нам третій потрібен.

_____ . Там щось технічне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я тоді з голосу. Просто в мене є презентація ця перед очима. Це стосувалося, це якраз те, що мене в цій презентації вразило найбільше і дуже неприємно. О, оцей слайд. Дякую. Давайте все ж таки спробуємо повернутися до третього слайду. О, стоп. Оце найбільш кричуща історія, яка мене в цій презентації Сергія Валерійовича вразила. Ми маємо 19-20-й рік плюс-мінус по 40 тисяч випускників за педагогічними спеціальностями. З них працевлаштовані у закладах загальної середньої освіти менше, тобто 17,8-18 відсотків. Оце трагедія. Це значно більше ніж кількість пенсіонерів, які звільнилися, звісно. Але ж та статистика про кількість пенсіонерів, на жаль, не охоплює всіх педагогічних працівників. От тут було б дуже показовим, якби ми ще зробили запити і отримали, а скільки у 18-му, 19-му, 20-му роках просто звільнилось вчителів, всіх разом. Бо звільняються ж не тільки за віком, звільняються ще просто тому що не хочуть, тому що знайшли іншу роботу, поїхали в Польщу, не знаю, і так далі, і тому подібне, стали директорами, коротше, з купи інших причин. От тут мені щось підказує, що ця цифра кожного року буде вищою...

КОЛЕБОШИН С.В. Вона точно вища і набагато вища. Просто ми набрали в контексті запитання про пенсіонерів. Ви праві, Сергій Віталійович, так вона набагато більша.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І тут, Сергій Валерійович, я би перейшов, просто це питання трансформував в інше. Щодо пенсіонерів. Ну, відверто кажучи, поки ми не отримаємо дані 21-го року, нам справді буде зарано говорити, бо 20-й з 21-м будуть показовими разом, тому що в обох роках запрацював цей закон. Це перше. А, по-друге, це два роки, з яких ми вже знаходимося в пандемії. Тобто там уже додаткових сплесків не буде. В принципі, все інше йде більш-менш рівно за ці два роки. Тому буде цікаво

подивитися, навіть більше, у них зарплата в педагогічних працівників зросла на 20 відсотків і ще на 10 зросте за грудень місяць. Тому, в принципі, є стимул йти працювати, більший стимул, скажімо так, йти працювати в середню освіту, а менше стимулів звільнятися. Але мене от цей слайд найбільш таке широке питання, до більш широкого питання підводить: чому у нас із 40 тисяч випускників лише 8, менше 20 відсотків, йдуть працювати за спеціальністю. Мені ще дуже цікаво, скільки з цих 40 тисяч навчалися за кошти державного бюджету? Це дуже важливе питання. Бо так видається, що у нас в педагогічний університет на педагогічну спеціальність вступають випускники шкіл з одними з найнижчих балів ЗНО, що вже само по собі трагедія, а, по-друге, ще 80 відсотків вступають не для того, щоб працювати у закладах середньої освіти. Або нам потрібно просто якісь кроки зробити для того, щоб це ця частка тих, хто працевлаштувався, була більшою.

Тому, якщо ви не проти, я би в рішення цього питання ще б додав би все ж таки ідею проаналізувати кількість випускників, скільки з них навчалось за кошти державного бюджету, скільки працевлаштовано, скільки взагалі працевлаштовано у 18-му, 19-му, 20-му роках. Тому що не обов'язково це випускники педагогічних університетів, інститутів цього року туди йдуть на роботу.

І теж саме по звільненням не тільки пенсіонерів, а й взагалі скільки людей звільнилося. Щось мені підказує, що ми будемо мати досить неприємну картину, яка по нас сильно, по системі середньої освіти може, якщо... вже б'є насправді, а може вдарити критично протягом найближчих декількох років, то нам потрібно щось кардинально змінити або зробити якійсь, як казав один наш, один колишній президента іншої країни, якісь рішучі кроки для того, щоб це спрацювало.

Вибачте, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я власне... Зараз, Олено Георгіївно, передам. Власне, тому і от таке драматичне формулювання використав, що от ці показники – це приговор педосвіті нашій. Це приговор. Якби ми хоча б у 2 рази збільшили цей відсоток, повірте, воно б поїхало, і всі ті реформи, про які ми кажемо, і так далі. Як воно зараз – це просто поступове згасання всього насправді. І в цьому сенсі я ж на цих числах і базувався, коли казав, що я не розумію числа МОН цього року 3 тисячі. *(Не чути)*... роки приблизно 7-8 тисяч, десь щось там із статистикою. Олена Георгіївна.

ЛИС О.Г. Дякую. Дозвольте, Сергію Віталійовичу. Підтримую, ви правильно говорите про те, що коли ми будемо мати повну статистику за останні роки, то ми зможемо краще зрозуміти ситуацію, чому саме так відбувається з молодими вчителями, які ... *(Не чути)* після закінчення вишу приходять працювати до школи, в тому числі знайти більш альтернативні шляхи. І розуміємо, що вже і зарплата вчителів підвищилася. Але мені здається, що треба взяти якусь іще одну... вихідні дані не тільки за останні три роки, або хоча б за якийсь один... з позиції десяти років останніх хоча б один якийсь рік.

Тому що, на мою думку, молоді вчителі, які не мають стажу, які не мають категорії і отримують мізерну заробітну плату, вони мають вишу працевлаштуватися в іншому місці. А ті, які, кажуть умовно в лапках, "вижили" і пройшли весь цей шлях, і дійшли от до того пенсійного віку, і отримали категорії, надбавки, вони отримують значно більше і вони, власне, хочуть працювати там.

Звичайно, що в реформі "Нової української школи", де є можливість провести сертифікацію і отримати ще плюс свої компетенції, це дуже гарна історія. І коли ми заїдемо в середню школу з "Новою українською школою", будуть таку можливість мати, напевно, і вчителі середньої ланки навчання. Але тут стоїть, власне, питання молодого фахівця і досвідченого, кваліфікованого вчителя. Різниця досить суттєва.

Дякую.

ППА Н.Р. У мене сказано, коротка пропозиція. Якщо б ми все-таки поставили питання балу прохідного для педагогічних спеціальностей, я розумію, що у нас би стало менше студентів, які поступають на безкоштовну державну освіту. Але зате у нас була б більша кількість, якщо це навіть на тих же 17 чи 20 відсотків, які були би кращими фахівцями. Ну, тобто, швидше за все, вони ті самі були б вчителі насправді, так, мотивація. Але якби не були, точно зменшилась би частка студентів, які в принципі приходять отримувати диплом, а не вчитися, які потім не йдуть за спеціальністю. Тому що, як ми колись... Ну, це при обговоренні медичної галузі, освітня галузь є не менш важлива. І там не менш потрібні фахівці.

Точно, оцей вступний бал ЗНО відсіяв би людей, які реально хочуть бути педагогами, і які просто йдуть, щоб мати "корешок", бланк диплому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталія, розумію вашу ідею. Але щось мені підказує, що там дуже нелінійна кореляція буде насправді. І зовсім не факт, що люди з невеликими балами ЗНО не підуть навчатися. Це перше.

А друге, якщо навіть просто збережеться тенденція, що 18-20 відсотків ідуть працювати вчителями, то ми просто замість 8 тисяч отримаємо 4, нехай і більш вмотивованих. Але питання того, що дітям не буде кому читати, може, на жаль, постати. Да, ідея дуже правильна насправді. Але тільки, я думаю, після того, як все ж таки держава зробить все можливе з точки зору підняття заробітної плати.

ППА Н.Р. Це так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто знову-таки те питання...

ППА Н.Р. Це можна робити паралельно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...яке ми вже два роки обговорюємо. Але до реформи системи оплати праці нам все одно треба підходити. Скільки ми вже не давали доручення МОН, я думаю, що нам треба все ж таки якусь робочу групу на базі комітету створювати або на базі підкомітету середньої освіти для того, щоб все ж таки почати напрацьовувати. Нам потрібно змінити взагалі всю систему оплати, це дуже важливе питання. Колеги, чи є ще в когось зауваження, пропозиції?

_____ . Можна я так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Я просто ще раз, ну, повертаючись саме до пенсійного питання, бо ми, ну, пішли глибше і далше, і вдячний за це колегам, за небайдужість. Я ще раз кажу, даних замало на сьогодні, але я, от особисто я абсолютно переконаний, що от ті побоювання, про які казали, вони існують в окремих випадках, але проблема точно, з моєї точки зору, знову ж таки, кажу, на тих числах базуючись, не носить системного характеру, не носить. Я не виключаю, що такі випадки є, точніше, я підтверджую, ми бачили це все, ну, по даних, але це не стало, скажімо так, обвалом по всій країні і так далі, і так далі. Тому саме я обережно і запропонував в рішенні комітету оце формулювання, щоб ми ще через півроку подивилися із даними 21-го,

ну, і далі виходили вже на якісь там конкретні пропозиції. Поки що казати про це зарано, але це є дуже добре, що ми зараз не приймаємо рішення, що все так погано, всіх вбивають, звільняють і так далі, і треба терміново щось змінювати. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, власне, я... Сергій Віталійович, можна? Я буквально скажу коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ГРИШИНА Ю.М. Це я дякую Сергію Валерійовичу за те, що він, ну, стримав слово своє, да, і він провів це дослідження. І дійсно звернувся до всіх департаментів освіти. І ми зараз взагалі з вами обговорюємо це питання, воно дійсно є важливим. Але я, наприклад, не мала ніяких там таких надій на те, що ми отримаємо такі реальні результати від цих звернень, оскільки, повторюю, цю ситуацію виміряти неможливо. І дійсно катастрофи немає з одного боку, але з іншого боку – ми всі повинні розуміти, що на сьогодні та ситуація, яка є, коли ми не регулюємо питання змісту цих договорів, да, коли ми виділяємо тільки за віковою вчителів для строковості трудових договорів... контрактів. Ми таким чином проблему, ту, яку ми з вами хочемо вирішити, це проблему і якості освіти, і повернення молодих вчителів до школи, ми не вирішимо цю проблему, розумієте. Тому я за те, щоб, дійсно, продовжити контролювати це питання і через рік отримати більше інформації. Але я впевнена, що це не повинна бути інформація з департаментів освіти, я думаю, що нам потрібно спілкуватися з вчителями. Департаменти освіти вам не нададуть, нам не нададуть чітку відповідь на це питання. Це потрібно... Тому що, розумієте, як це питання вирішити? Тобто директор не має рішення.

КОЛЕБОШИН С.В. Юлія Миколаївна, я вас розумію, я задав це ж питання тим, хто представляє вчителів, профспілкам. Відповідь профспілок є в матеріалах до цього. Вони не вимірюють це, вони це не вважають за... Вони навіть, скажемо так, відповідь... Я так дуже коротко можу сказати, вчителів пенсійного віку в країні 72 тисячі, наскільки я... Да, 72 тисячі. Ми були проти цієї норми. Ви пам'ятаєте, що ми були проти, ми лишаємося проти. В нас немає ніякої статистики щодо того, чи призвело, чи це не призвело. Але навіть якщо був хоч один випадок, треба цю норму

змінювати. Я майже повністю процитував. Тому ми можемо окремих вчителів викликати. Я ж кажу, воно є. І я повністю погоджуюсь з вами в тому сенсі, що з точки зору приходу молодих, ми бачимо, воно не працює поки що принаймні на них даних, які в нас зараз є, воно не працює. Але якщо... Тобто я дві складові кажу, чи стало це інструментом репресій, чи привело це молодих до школи. На друге відповідь в мене – ні, ми бачимо це. Даних малих, але, скоріш за все, ні. Стало воно інструментом репресій? Системним – ні, в окремих випадках – так. Цих випадків, я не бачу, щоб їх було ось так, кричуще багато, щоб це треба було терміново щось змінювати в Законі про повну загальну.

ГРИШИНА Ю.М. Так, я погоджуюсь з вами, але тут потрібно говорити, в першому варіанті, про репресії, що ми просто з вами об'єктивно не можемо виміряти це, от ми не можемо це виміряти. Там, де я їжджу, то мені розповідають абсолютно всі, що директори... Тут же мова ще йде про рік. Ми ж з вами передбачили рік, а потім там збільшення. Тобто закінчується навчальний рік і в кінці кожного начального року всі вчителі пенсійного віку опиняються в якій ситуації? Коли їм потрібно бігти до директора і вирішувати своє питання. Оце на сьогодні така ситуація. Якщо б ми зробили так як в закладах вищої освіти – всі переведені на строкові контракти, п'ятирічні контракти, людина має чіткий КРІ, що вона повинна зробити за п'ять років, всі працюють спокійно в межах, розуміючи, що вони повинні досягти, зробити для університету на протязі п'яти років. Мені здається, ця система, вона є більш зрозумілою, справедливою. А тут нам, я думаю, що якимось ще потрібно понаблюдать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, я можу трішечки навіть відрефлексувати. По-перше, давайте будемо відверті, не у всіх науково-педагогічних працівників п'ятирічні контракти, це тільки на виборні посади гарантовано п'ятирічні контракти. Всі інші не мають п'ятирічних контрактів, а більшість має однорічний контракт в закладах вищої освіти. Більшість, я маю на увазі звичайних викладачів.

По-друге, шановні колеги, відповідь насправді дуже проста. Нам ще треба буде проаналізувати 21-й рік, щоб зрозуміти, чому був сплеск, хоч і невеликий, але все одно сплеск в 40 відсотків звільнених, тих, хто звільнився, вчителів пенсійного віку, але історія дуже проста. Я от зараз дивлюся на довідку Міністерства фінансів по

заробітних платах вчителів. От коли ми прийшли в парламент, розмір окладу вчителя першої категорії був 4 тисячі 800 гривень, зараз він став 6 тисяч 700. Да, зростання є, зростання досить суттєве, це більш ніж 40 відсотків, майже впововину піднялася за два роки і буде підніматися ще, але це питання до того, чому майже завжди іде одна і та сама кількість випускників педагогічних закладів освіти, вищої освіти, йде працювати як молоді вчителі.

Саме через це, і наша задача тут це питання врегулювати, і ми вже над цим працюємо два роки. Я думаю, що за два роки ми ще більше зробимо і зарплата зросте, і зросте суттєво. Але я би запропонував би насправді підійти в рішенні комітету, якщо ви не заперечуєте, дійсно, повернутися до цього питання, тільки єдине, що не в липні місяці, а, може, трошки раніше, якщо ми зможемо отримати дані. Це перше.

А друге, от те, про що ми зараз говоримо, про мотиви вчителів, в принципі, можна зробити, доручити Державній службі якості освіти, в яких є свої регіональні підрозділи, якщо ми їй більше довіряємо, а мені здається, ми їй більше довіряємо, ніж департаментам освіти, для того, щоб вони зробили дослідження. Так, як вони робили дослідження під час пандемії щодо ставлення вчителів, директорів, батьків до пандемії, так само попросити зробити опитування, як директори і вчителі ставляться до контрактної форми роботи.

Я розумію, про що каже Юлія Миколаївна, і, в принципі, погоджуюся з тим, що, мабуть, все ж таки всіх треба переводити на контракти, і це буде простіше. І директор справді може бути... може менеджерити тоді свій заклад освіти. Але я все ж таки до цього ставився обережніше, тому що треба нам ще отримати дані за 21-й рік.

І я все ж таки рекомендував вам, якщо ви підтримуєте, дописати сюди пунктом: Державній службі якості освіти доручити провести дослідження. Вони можуть це робити, у них є регіональні підрозділи, у них повністю укомплектований штат, і ми регулярно працюємо над тим, щоб у них достатній бюджет такий, як вони хочуть.

Тому давайте, може, зробимо таке доручення. Ми принаймні, якщо вони не зроблять протягом там трьох, чотирьох, п'яти місяців, ми отримаємо в червні, наприклад, або в липні, як запропонував Сергій Валерійович, ці дані і зможемо провести тоді більш фахову і ґрунтовну дискусію, маючи вже під собою оперативні дані.

КОЛЕБОШИН С.В. Про ДСЯО це добра ідея, до речі, я згодний повністю.

Я якраз хотів, тут Олександр, один із розробників Закону про повну загальну середню... Там же були пропозиції всіх, здається, ...*(Не чути)* і там на робочих групах це просто було приречено... *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. Можна ще одну рефлексію на те, що сказав Сергій Віталійович, з приводу строків. Дивіться, строки контрактів, тут теж це дуже важлива річ. Я от зараз не буду дискутувати, тому що я не пам'ятаю, яка норма передбачена в Законі "Про вищу освіту" з приводу строків контрактів. Я не погоджуюся з тим, що всі працюють на річних контрактах. У нас в університеті Шевченка всі працюють на п'ятирічних контрактах, а однорічний контракт у нас заключають тільки у виключних випадках. І не буду говорити про інші університети, не пам'ятаю, як написано в законі, але щось мені в пам'яті є про оці п'ять років.

Розумієте, чим є небезпечний річний контракт? У нас є одним із основних принципів трудового права – це принцип стабільності відносин. У нас, в принципі, однорічний контракт – це що таке, це ви в кінці кожного року, скажімо так, це дуже мала кількість часу, коли людина може показувати певний результат, але бути в певному напруженні в кінці кожного року і ситуації там...

КОЛЕБОШИН С.В. Юлія Миколаївна, тут від одного до трьох років стоїть.

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Да, бо перехідне було всім на рік, просто перехідне, це було перехідне всім на рік. А з цього року, з цього літа від одного до трьох років. І це дуже доречно, ви праві, тому що людина підвішена не може ходити рік.

ГРИШИНА Ю.М. Да, ви розумієте, це просто напруга, це людина в кінці кожного року, вона напружена, тому що вона думає, починаються якісь корупційні ризики. Розумієте ситуацію? Тому однорічні контракти, це велика така небезпечна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви б запропонували, Юлія Миколаївна, всім п'ятирічні?

ГРИШИНА Ю.М. Мінімум три, дивіться, так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, от в університетах мінімуму немає насправді. От я зараз, поки ви говорили, подзвонив ректору університету Шевченка і запитав скільки в нього однорічних контрактів, а скільки більших контрактів – у нього є і ті, і інші. Але тут ви абсолютно праві, більше 90 відсотків, це п'ятирічні контракти, але всі інші однорічні, це на розсуд ректора або вченої ради.

Тому і тут питання, ми ж не поставили всім однорічні контракти, ми ж поставили до трьох років, да, здається, наскільки я пам'ятаю.

КОЛЕБОШИН С.В. Да-да.

ГРИШИНА Ю.М. Від одного до трьох, але я думаю, що ніхто не буде три там їм давати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, від одного до трьох. А чому ні?

КОЛЕБОШИН С.В. Дають-дають, Юля, дають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, тут питання інше, якщо ми переводимо на контракт, то перший рік, я думаю, що насправді в багатьох випадках буде однорічним. А там питання того, чи вчитель підлаштувався під цю систему, чи ні. Якщо вчитель потрібен школі, в нього буде і трирічний контракт, і стільки, скільки можна дозволити.

В принципі змінити норму, зробити не з одного до трьох, а з одного до п'яти, взагалі не бачу проблему в законодавстві, якщо чесно. А от щодо того, що до всіх це має застосовуватися. Ну, да, в ідеалі ми маємо перейти на повністю контрактну форму. Так буд простіше і директорам насправді, і вчителям зрозуміло, скільки у нього контракт, скільки він буде працювати – все чітко и понятно, да. І ніхто не буде тебе звільняти там за якоюсь статтею, якщо ти не порушив істотних умов договору.

Тому, ну, колеги, це до дискусії. Я би насправді повернувся б до цього питання ще раз з більш новими даними. Але, якщо можна, коли ми будемо готувати наступне питання, я ще попросив би дані все ж таки за попередні роки, 17-й, 16-й. Мені цікаво подивитись і раніше. Якщо ми зможемо отримати динаміку за 10 років, взагалі буде чудово.

_____ . Сергій Віталійович, а можна одну ремарку? Нам ще треба пам'ятати, що у нас в Кодексі законів про працю є норма, яка прямо каже, якщо один рік ти пропрацював, твій договір стає безстроковим. Ми своїм законом пішли в суперечність з Кодексом законів про працю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Причини... У нас на той момент лежав новий Трудовий кодекс, наскільки я пам'ятаю, в парламенті, в Комітеті з питань соціальної політики, який досі, на жаль, якось так і залежався у них. Я вже не пам'ятаю, чи він пройшов перше читання, чи він не пройшов перше читання. Якщо для цього потрібно змінити норми Трудового кодексу, ми можемо спробувати. Поки що працює спеціалізований закон. Контракт є контракт. Контракт має вищу силу.

Пан Андрій Вітренко хотів доповнити щось? Да, пане Андрію, Андрій Олександрович, будь ласка. Ви хотіли репліку, вочевидь, на мої слова?

ВІТРЕНКО А.О. Так. Дякую, Сергій Віталійович. Та я не хочу перевантажувати шановних депутатів. Я хотів розказати, як у нас контракти укладаються, один, три та п'ять років в університеті, як викладач. Ну, а не буду, дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію.

Ну, в принципі, ми можемо, нічого поганого немає, якщо ми зробимо зміни до 5 років в Законі про ПЗСО. Тут взагалі не бачу проблем.

Ще є в когось коментарі і зауваження до проекту рішення?

ГРИШИНА Ю.М. Пропоную переходити до наступних питань.

КОЛЕБОШИН С.В. Ні, ну, давайте тоді сформулюємо. Тобто ми розглядаємо в червні, коли закінчить навчальний рік цей, з даними за 21-й, ми долучаємо ДСЯОУ. І ми розширюємо, скажемо так, коло запитань, яке ми вивчаємо, і коло років, період, за яким ми збираємо. Ну, от в такому сенсі, я думаю, що треба, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо? Немає заперечень?

Шановні колеги, ставлю на голосування рішення комітету з другого питання так, як воно викладено у матеріалах, які є в кожного з нас перед очима, з доповненнями з голосу, які щойно Сергій Валерійович узагальнив.

Хто – за, прошу проголосувати. Дякую, колеги. Одноголосно.

Переходимо до наступного питання. Питання третє порядку денного про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо забезпечення прав здобувачів вищої освіти брати участь в управлінні закладом вищої освіти. Юлія Миколаївна Гришина, будь ласочка.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Колеги, щодо названого Сергієм Віталійовичем законопроекту, наш комітет є головним. Мова йде про законопроект, який поданий народним депутатом Шпак Любов'ю. І я хочу вам нагадати, що він вже декілька місяців знаходиться у нас на розгляді. Цей законопроект стосується того, щоб... я так дуже коротко, тому що ми вже багато про нього говорили і зараз вже багато часу зайняло засідання.

Я просто нагадаю, що ми з вами провели засідання підкомітету, де обговорили цей законопроект досить детально і він був достатньо спірним у нас.

Основною метою цього законопроекту є законодавче забезпечення права всіх здобувачів вищої освіти брати участь в управлінні закладом вищої освіти. І мова йшла про залучення аспірантів, а не тільки студентів, до участі у засіданнях вченої ради. І тоді у нас були певні занепокоєння щодо цієї пропозиції і ми надсилали додаткові запити, і в Міністерство освіти для того, щоб послухати їх позицію. Але ситуація вирішилася сама собою.

У зв'язку з тим, що Законом України від 30 березня 2021 року "Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності", які ми з вами комітетом прийняли, докторант виключений з числа здобувачів вищої освіти, і відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності, вченим, який проходить підготовку в докторантурі наукової установи або закладі вищої освіти для здобуття наукового ступеня доктора наук. Враховуючи викладене до законопроекту... тобто змінилася ситуація, змінилося законодавче врегулювання, ми тепер аспірантів, докторантів вивели із сфери дії Закону України "Про вищу освіту", вони тепер не є здобувачами вищої освіти, а в них інший статус. І враховуючи це, до законопроекту необхідно внести зміни у частині заміни слів "студентів" на слова "здобувачів вищої освіти та наукових ступенів".

Ну, і крім того, у разі прийняття законопроекту потребуватиме внесення змін Закон України "Про освіту" у частині заміни в абзаці п'ятому частини першої статті 28 слів "здобувачів освіти" на слова "здобувачів освіти та наукових ступенів".

Тому, колеги, враховуючи ситуацію нововиявлені обставини законодавчого регулювання, зараз цей законопроект втрачає свою актуальність, і тому є пропозиція відправити його на доопрацювання. Сергію Віталійовичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, що, голосуємо?

ГРИШИНА Ю.М. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є бажання обговорити?

Ну, якщо ні, то ставлю на голосування пропозицію рішення комітету рекомендувати Верховній Раді законопроект (реєстраційний номер 5374) повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за, прошу голосувати. Хто – утримався? Проти? Одноголосно. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання. Питання четверте порядку денного про проект Закону України реєстраційний номер 5087.

Юлія Миколаївна, будь ласка, продовжуйте.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергій Віталійович.

Колеги, цей законопроект, так само автором його є Любов Шпак, наш комітет є головним. Ми так само достатньо довго дискутувати цей законопроект в межах підкомітету з питань вищої освіти. Ми не змогли прийняти рішення, нагадую вам, мова в даному законопроекті йде про перенайменування державної бюджетної програми, в якій йде мова про стипендіальний фонд. Тобто було змінено, раніше вона називалася "про стипендії і матеріальні допомоги, а потім словосполучення "матеріальні допомоги" було виключено з назви цієї бюджетної програми, внаслідок чого були обмежені підстави для виплати цих коштів тільки до стипендій. Але так як об'єктивно залишається величезна кількість залишків кожного року, ми отримали пропозицію в цьому законопроекті повернути до назви державної програми назву "і матеріальні допомоги" для того, щоб ці залишки йшли на матеріальні допомоги.

Якщо пам'ятаєте, ми з вами довго досліджували це питання і говорили, що, мабуть, немає в цьому сенсу в цьому законопроекті, оскільки доречніше всі ці залишки пустити на підвищення стипендій. Але знову ж таки у нас є нововиявлені обставини і в нас вже прийнято рішення про збільшення стипендій і виділення під це кошти. Тому, в принципі, можемо зараз порадитися.

Я від себе хочу сказати, що, в принципі, цей законопроект можна приймати, тобто Міністерство освіти не проти. ГНЕУ має там деякі зауваження, ну, такі, які, скажімо, більш формальні, але вони є ці зауваження. Тому давайте разом приймати рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Миколаївно, якщо дозволите, я уважно читав вчора увечері, готуючись до комітету, зауваження ГНЕУ, я не можу сказати, що вони насправді формальні, тому що просто термінологія не відповідає Бюджетному кодексу, насправді бюджетному законодавству.

ГРИШИНА Ю.М. Це да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут справді велике питання. В принципі, мене... От, пане Андрію, Андрію Олександровичу, включіться до нас, будь ласка. От у мене питання, ми зараз... ви, ми, всі разом... Кабінет Міністрів підняв стипендії і суттєво підвищив стипендії. Кошти закладені в бюджеті 22-го року, так, я теж бачу.

Скажіть, будь ласка, ви очікуєте, що так само буде економія бюджетних коштів, чи насправді Міністерство фінансів, бо я просто знаю позицію заступників міністра і міністра, які займалися цими питаннями, і Єрмоличева, і Марченка, що вони хотіли... Вони теж розуміють, що великі залишки є, і вони хотіли перерахувати інакше. Скажіть, будь ласка, ви очікуєте, пане Андрію, теж наявність великих залишків наступного року, чи вони, може їх не бути?

ВІТРЕНКО А.О. Ми сподіваємося, що їх не буде, Сергію Віталійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, Юліє Миколаївно, виникає... Дякую, пане Андрію. Тоді виникає питання. Якщо їх не буде, а я впевнений, я точно знаю, точніше, що в Міністерстві фінансів відслідковували цю інформацію по залишках, і вони їх, відверто

між нами, трішки драгували, наявність їх. То в мене виникає питання: чи будуть вони наступного року? Якщо залишаться, я не проти. Дивіться, знову-таки я тут можу погодитись з ГНЕУ через те, що те, що пропонується, то пропонуються, зокрема, премії та надання матеріальної допомоги. Надання матеріальної допомоги – зрозуміла історія, мало захищені версти населення, соціально незахищені, їм надається матеріальна допомога за потреби. Чи можуть бути зловживання? Та, звісно, можуть, а можуть і не бути насправді. А тим, кому потрібно, це буде насправді допомога. Тому з точки зору, скажімо так, людяності і філософії – да, я підтримую ідею як таку. Але питання, наприклад, премії, які там прописані, мені трішечки не дуже ... *(Не чути)* Це значно більше поле для зловживань, тому що матеріальна допомога все ж таки прописана в законодавстві, прописано, що це таке, і, в принципі, окреслено коло тих, кому вона надається. Щодо премій, ми ж розуміємо, може надаватися будь-кому, наприклад, я не знаю, студентським активістам за якісь історії, ще комусь. Добре, якщо буде за академічні результати. Я розумію, що це регулюється порядком, але...

ГРИШИНА Ю.М. Якщо брати хвороби часто, смерті ось близьких ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я от чому кажу, це не про премії, це, правильно ви зараз сказали, про матеріальну допомогу. Тут немає жодних запитань до матеріальної допомоги. Якщо є залишки і є можливість дати матеріальну допомогу соціально незахищеним, я двома руками "за", чесно.

Мене турбує питання премії. ГНЕУ на це прямо каже насправді, тут дуже важливий момент. Можемо ми це почистити до другого читання? Ми би почистили. Наприклад, наскільки я бачив текст закону, ми би могли почистити, але ми не є головним комітетом. Тому для нас просте рішення: ми або його відправляємо з підтримкою в бюджетний комітет. Наскільки я розумію, бюджетний же є головним комітетом?

ГРИШИНА Ю.М. Ні-ні, це ми головні, Сергій Віталійович, чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да ні.

ГРИШИНА Ю.М. Я очень извиняюсь, очень извиняюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да ні, в том то и дело, Юлія Миколаївна, втому то і справа. Я просто переживаю, вони його просто завалять, тому що він такий є, з преміями, наприклад, бо вони почитають висновок Міністерства фінансів, яке категорично проти, наскільки я зрозумів. Чи ні? Чи до другого? До першого закону було? В будь-якому разі є... і почитають висновок ГНЕУ. Ідея непогана, але вона просто ідея, скажімо так, її треба дошліфувати до другого читання. Якщо прибрати премії і взяти, привести його до бюджетного законодавства, це нормальна ідея. Я готовий підтримати. Я тільки дуже сумніваюся, що бюджетний комітет цим буде займатися, чесно. Тому моя ідея наступна. Я би в принципі... Байдуже, яке ми рішення приймемо. Я думаю, що бюджетний комітет його просто не пропустить. Але цю ідею трансформувати б і одразу подати як матеріальну допомогу, яка буде фінансуватися з залишків, то, думаю, що тут навіть бюджетний комітет не був би проти. Тому я би, чесно, як би ми були головними, я рекомендував би відправити на доопрацювання, повернути. Якщо ми не головний, колеги, давайте приймати рішення. Ідея... прописана вона не дуже. Ну, от така думка.

_____ . Якщо можна, я коротко скажу. Нагадаю, що підвищення стипендій... Вони зменшили на 5 відсотків тих, хто отримує стипендії. Я пропонував минулого разу, щоб якраз за рахунок цього ми вирівняли і кількість тих, хто отримував стипендії до цього підвищення і після. Тому я не бачу в цьому послідовності. Ми зменшимо кількість тих, хто отримує стипендію, незважаючи на те, що підвищили.

З приводу премій абсолютно погоджуюсь, це непрозорий механізм, який буде лояльних студентів або тих, яких потрібно адміністрації преміювати, всіх інших – ні.

З приводу матеріальної допомоги. Давайте просто соціальну стипендію підвищувати і все. Тому я проти такого, цієї історії. Враховуючи те, що ми на 5 відсотків зменшили, ну, не ми, а Кабінет Міністрів зменшив під час підвищення стипендій кількість тих, хто отримає. Непослідовно з нашого боку.

ГРИШИНА Ю.М. Справа в тому... Ви тут абсолютно праві, справа в тому, що тепер за рахунок цих залишків ми ж не зможемо підняти цю стипендію. Вони просто так і будуть. Тому що для того, щоб за рахунок залишків платити стипендію... Вона ж встановленого розміру.

_____ . Дивіться, ми просто постановою Кабміну збільшимо на 5 відсотків тих, хто отримає. Якраз залишки виходять на більшу кількість тих, хто отримає. Точніше, ми не збільшуємо, а повертаємо до того, як було до збільшення. Зараз 35-40. Було 40-45 відсотків. На розсуд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо ви не заперечуєте, давайте дамо можливість Андрію Олександровичу прокоментувати. Бо він вже хвилину тягне руку.

Андрій Олександрович, будь ласка.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую, Сергій Віталійович.

Шановні народні депутати, я хотів би прокоментувати. Справа в тому, що зменшення кількості, граничної кількості отримуючих стипендії з 45 до 40, воно не є настільки суттєвим, бо за нашими розрахунками, максимальна кількість, яка отримувала стипендію, була 41,8 відсотка, тобто приблизно 42 відсотки. Тобто ми думаємо, що всі 40 відсотків, вони і будуть отримувати, тобто з меншої кількості отримувачів стипендії на 1,8 відсотка при такому зростанні... то ми вважаємо, що це несуттєво. Тому я... ми намагаємося робити все, що від нас можливе, але ж то є бюджет держави, тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер зрозуміло, звідки залишки.

Якщо 42 відсотки отримують реально стипендію, а закладено в бюджеті на 45 відсотків студентів, то звідти 3 відсотки залишку, я думаю, що це дуже співставні цифри будуть насправді. Тому цього року, якщо пан Андрій укаже, що залишків не буде або вони будуть мінімальними, то в принципі... Знову таки, матеріальна допомога – я за, премії – я проти. Ну, чесно. Просто це нелогічно. Але давайте приймати рішення. Якщо ми відправимо в бюджетний комітет з підтримкою, ну, хай буде. Ми можемо, справді, дивіться, ми можемо зробити наступним чином. Через те, що, в принципі, більшість з нас ідею поділяє і студентів радо підтримає, бо це наша робота, по суті, є пропозиція наступна. Рекомендувати прийняти за основу, але рекомендувати бюджетному комітету вичистити звідти слово "премія", наприклад. Звернути увагу на висновки ГНЕУ щодо приведення у відповідність до бюджетного законодавства. Що думаєте?

ГРИШИНА Ю.М. Ми підтримуємо вашу пропозицію. Давайте підтримаємо цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніхто не буде проти, колеги?

Тоді є пропозиція перший пункт проекту рішення залишити, як він є. Другий пункт – направити це рішення комітету Верховної Ради з питань бюджету. А третій – звернути увагу Комітету з питань бюджету на висновок ГНЕУ особливо в частині приведення у відповідність до бюджетного законодавства і, власне, розділення премій і матеріальної допомоги.

Нема заперечень? Ну, сформулюємо якимось, секретаріат. Ніхто не проти?

ГРИШИНА Ю.М. Ми тільки – за, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ставлю на голосування проект цього рішення, яке ми зараз озвучили. Шановні колеги, хто – за, прошу проголосувати. Хто – утримався? Утримався Роман Павлович.

Пані Наталія, у нас вистачає голосів для прийняття рішення?

_____. Так, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отак би хтось в мікрофон сказав, щоб я почув.

_____. Є кворум. 8 голосів було "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, супер. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Питання п'яте про проект Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу щодо створення державного фонду підтримки медицини, спорту, освіти, культури та науки (реєстраційний номер 5073).

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Колеги, я швидко, тому що ми сьогодні буквально на підкомітеті розглянули цей законопроект. Я щиро вдячний всім нам за те, що ми створили своєю правкою можливість гроші, які йдуть з ліцензування грального бізнесу, направляти на освіту і науку, це ми саме зробили, нашим голосуванням, нашою правкою і цей законопроект в Кабінет Міністрів направлявся на те, щоб створити цей фонд.

Проте, поки його розглядав, ми не основний комітет, основний бюджетний, поки його розглядали, вийшов вже більш комплексний законопроект, тому ми зараз чисто технічно маємо розглянути ці два законопроекти. На підкомітеті прийняли рішення підтримати 5073 і відхилити 5073-1, хоча питання ці вже врегульовані в законодавстві. Тому це чисто технічне наше зараз буде голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, обговорення не потребує? Всі погоджуються з рішенням підкомітету, я правильно розумію?

Тоді ставлю на голосування, все одно ставлю на голосування пропозицію щодо рішення комітету по п'ятому пункту, по законопроекту 5073, прийняти за основу і відправити в Комітет з питань бюджету.

Хто – за, прошу проголосувати. Бачу, колеги, дякую. Дякую, колеги, одноголосно. Тепер все бачу і Володю бачу. Дякую. І наступне шосте питання. Ставлю на голосування проект рішення – законопроект 5073-1 відхилити.

Хто – за, прошу проголосувати. Ніна Миколаївна? Бачу. Дякую. шановні колеги, одноголосно.

Наступне питання порядку денного, питання сьоме, про створення робочої групи для підготовки проекту Закону України про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту до другого читання.

Шановні колеги, а хто в нас доповідає це питання?

КОВАЛЬ О.В. Сьоме, вже сьоме питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Ольга Володимирівна. Да.

КОВАЛЬ О.В. Колеги, я дуже швидко. До нас, до комітету надійшло 156 правок до даного законопроекту. Тому є пропозиція: на базі комітету створити робочу групу, до якої, за згодою, включити членів нашого комітету, а також представників Міністерства економіки України, представників Міністерства освіти, представників Міністерства з питань інтеграції тимчасово окупованих територій України,

представників Міністерства фінансів і представники департаментів управлінь освіти і науки обласних державних адміністрацій. Також пропонується звернутися до відповідних центральних органів та місцевих органів виконавчої влади з проханням делегувати до складу робочої групи відповідних працівників.

Також прохання вважати, що склад робочої групи може бути змінений і доповнений за проханням народних депутатів членів комітету. Відповідно є пропозиція визначити головою робочої групи мене, так як я уже розпочинала це питання. Колеги, ваші пропозиції стосовно даної пропозиції?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене є питання до Міністерства економіки. Я так розумію, з нами є заступник міністра, да, Світлана Володимирівна?

ГЛУЩЕНКО С.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка... Доброго дня! Мене що турбує по цьому законопроекту, я пам'ятаю, що коли ми його проговорювали на перше читання, Міністерство економіки казало, що ми готові надати пропозиції до другого читання щодо якісного вдосконалення цього законопроекту.

Я розумію, що ви не маєте права подавати правки до нього, але ми би хотіли... ми б були змушені самі подавати правки до цього законопроекту, принаймні для того, щоб ми потім могли робити зміни в законі. В мене до вас питання. Чи будуть у вас пропозиції щодо ґрунтовної зміни цього закону між першим і другим читанням?

ГЛУЩЕНКО С.В. Да. Дуже дякую, шановний голово, народні депутати.

Насправді ми готові подавати конкретні пропозиції, вони в нас є напрацьовані, ну, навіть є зі мною, але я не готова сказати, чи ми готові їх наразі обговорювати шляхом того, що ми створили робочі групи, думаю, що ми будемо більш змістовніше працювати вже в робочій групі. Єдине, що хочу сказати і засвідчити, що ми, безумовно, напевно, найбільш з усіх зацікавлені як орган, який формує і розміщує державне замовлення, в комплексному взагалі реформуванні цього інструменту. Тому що навіть сьогодні ми вже декілька разів говорили про державне замовлення, про випуски і про набір. На сьогодні є, в принципі, досить такий суттєвий розрив між попитом та пропозицією на ринку праці, на сьогодні є ряд професій, які незатребувані,

а на це йде чималі кошти. В цьому році, ми знаємо, що це 42,5 мільярда гривень, тобто фактично плюс 5 мільярдів гривень порівняно з 20-м роком. Тому ми не просто готові, ми будемо просити комітет це питання модерувати, частіше зустрічатися і швидше почати роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Світлано.

Я думаю, що ми з вами домовились, адже я думаю, комітет не проти, Ольга Володимирівна, коли бере щось у свої руки, вона починає рухатись із такими шаленими, дай боже, щоб інші члени комітету за цим встигали. Тому...

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергію Віталійовичу. Але у мене є невеличке доповнення.

Оскільки ми знаходимося уже в процесі підготовки законопроекту до другого читання, ми маємо право діяти тільки в межах тих правок, які вже надані. Це нам ускладнить трішки нашу роботу. Тому нам потрібно попередньо сісти і з вами ґрунтовно пропрацювати, оскільки в процесі підготовки правок, які, скажімо, готувала в тому числі я, у нас виникла дуже велика кількість питань до законопроекту. Тому, наскільки ми його зможемо змінити, це вже є певним питанням. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть мені, будь ласка, якщо я не помиляюся, я просто не пам'ятаю текст законопроекту, але якщо не помиляюся, це ж проект закону, це ж не проект про внесення змін, не проект закону про внесення змін, а проект повноцінного закону.

КОВАЛЬ О.В. Так, це проект повноцінного закону, який на заміну діючого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якщо це проект повноцінного закону, то ми можемо вносити правки до будь-якої статті, навіть переписати його і навіть назву, в принципі, теоретично. Це не бажано, але, в принципі, ми на це маємо право. Пам'ятаєте, Закон "Про повну загальну середню освіту", який нам був з минулого скликання, і ми його доопрацьовували так, як вважали за потрібне між першим і другим читанням, тому що це повноцінний закон. Так само і тут...

КОВАЛЬ О.В. Так, з правками комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. То ми можемо спокійно це зробити комітетськими правками і без жодних порушень Регламенту, тут нас ніхто за це бити, слава богу, не буде. Колеги, чи є ще необхідність обговорення? Да, пане Андрію, будь ласочка.

ВІТРЕНКО А.О. Сергій Віталійович, дякую.

Шановні народні депутати, чи можна надати пропозицію? Може, варто включити сюди представників Міністерства охорони здоров'я, Мінкульту і МВС, які також державне замовлення, скажімо так, використовують у своїй діяльності? Для того, щоб вони взяли активну участь відповідно до своїх закладів вищої освіти.

КОВАЛЬ О.В. Пане Андрію, не заперечуємо. Особисто я не заперечую.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую, Ольго Володимирівно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є в когось ще доповнення, пропозиції до проекту рішення? Якщо ні... Що, є?

КОВАЛЬ О.В. Пропозиція доповнити пропозицією, вибачте за тавтологію, пана Андрія Вітренка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Само собою. Міністерство освіти як наше профільне міністерство завжди підтримується комітетом, і це навзаєм, і ми про це знаємо. Дуже дякуємо. Шановні колеги, тоді ставлю на голосування проект рішення комітету щодо сьомого питання порядку денного.

Хто – за? Прошу проголосувати. Бачу, одногосно, колеги. Дякую.

І переходимо до наступного пункту порядку денного, у нас вже два залишилось.

Восьме: щодо нагородження відзнаками Верховної Ради України у сфері освіти і науки. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, я досить коротко. Як пам'ятаєте, минулого разу на засіданні комітету я вніс ініціативу щодо внесення змін до трьох постанов Верховної Ради України, якими регулюються питання виплат премій і стипендій молодим вченим, а також учасникам зовнішнього незалежного оцінювання з високими результатами балів складання їх, я маю на увазі випускників шкіл.

Цю ініціативу підхвativ наш секретаріат, нашого комітету, і запропонував додати до цих постанов також ще внесення змін до Постанови про преміювання працівників закладів дошкільної, загальної середньої, професійної та позашкільної освіти шляхом також збільшення кількості претендентів на преміювання. І таким чином пропонується внести зміни до чотирьох постанов Верховної Ради України, зокрема: зміни щодо відзначення молодих вчених, це премії і стипендії з нинішніх 30 до 50 відповідно; педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої, професійної та позашкільної освіти із нинішніх 27 (а там преміювання відбувалося відповідно до кількості регіонів України – по одній премії від кожного регіону) відповідно збільшити в два рази, тобто до 54 премій; а також збільшити кількість премій для учасників зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, із 30 до 50.

Щодо коштів, які потребують цих виплат, то я хочу зазначити наступне, що ось буквально сьогодні ознайомився із звітом Рахункової палати щодо звіту виконання кошторису видатків Верховної Ради України, і вони знову зазначають, що КВЕД, по якому виплачуються наші з вами заробітні плати, шановні народні депутати, знову в цьому році буде велика економія коштів. І я думаю, що ці премії можна виплачувати за рахунок цієї економії, не потрібно буде вносити зміни до державного бюджету.

І, дійсно, було слушне зауваження минулого разу на засідання комітету Івана Григоровича Кириленка з приводу того, що давайте гіпотетично, скажімо так, подумаємо про те, що, можливо, наступного року чи в подальші роки народні депутати будуть стовідсотково відвідувати засідання Верховної Ради і не буде економії коштів, виплат за... депутатські виплати. Тоді, звісно, це питання потребуватиме внесення змін до державного бюджету. Тому ми відстрочку робимо в набуття чинності постанови. І мова буде йти про те, що це стосуватиметься робіт вже 22-го року, які будуть фінансуватися, а деякі з них з 23-го року, це зазначено у відповідних змінах до постанови.

Тому... Ну, крім цього вносяться зміни редакційні деякі попередніх постанов, тому що там деякі ляпи були допущені у постановах. І, зокрема, також вносяться пропозиції щодо нагородження молодих вчених у сфері національної безпеки і

оборони, які містять таємну інформацію, відбір яких комітет не може здійснити самостійно, а потребує в цьому допомоги Служби безпеки України.

Закінчуючи. Нам треба приймати рішення, тому пропоную пунктом 1: інформацію голови підкомітету Колюха взяти до відома.

Відповідно до статті 93 Конституції України внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради про нагородження відзнаками Верховної Ради України у сфері освіти й науки, мова йде про чотири постанови, в яких ми збільшуємо кількість нагороджених.

Також рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного сесії Верховної Ради України та за наслідками її розгляду прийняти в цілому. Доповідачем визначити мене, пропонується.

І також одним з пунктом погодити з висновками експертів щодо зняття з подальшого розгляду чотири роботи, які наведені в додатку до цього рішення, вони вам розіслані, які не відповідають нормам положення про Премію Верховної Ради України молодим вченим, які діяли на момент подання на конкурс робіт у 2020 році.

От такі рішення пропоную підтримати.

І, якщо ви підтримаєте в цілому внесення змін до цих постанов, то я готовий їх загрузити в СЕДО і пропоную долучитися до підписання цих змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Я думаю, що не буде обговорення на комітеті, я так розумію, що всі "за". Ідея правильна, кошторис і гроші є, економія є. Голова Верховної Ради поки що той, який поки що не проти. Я сподіваюсь, що і наступний теж буде не проти. Тому не бачу в цьому проблеми, я тільки "за", за те, щоб ми могли більше людей відзначати тих, які роблять великий внесок або в розвиток освіти, або молодих науковців, докторів наук.

Немає заперечень, колеги, до проекту рішення?

Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення, прошу підтримати.

Хто – за? Бачу. Дякую. Одноголосно.

І останнє питання порядку денного, але це не говорить про те, що воно неважливе. У нас в дев'ятому пункті "Різне". Є поки один пункт, який ми визначили

заздалегідь, про фінансування державного інвестиційного проекту "Будівництво клініко-симуляційного центру Української медичної стоматологічної академії".

Наш колега народний депутат пан Дмитро Нальотов запропонував нам на комітеті це обговорити і по можливості прийняти рішення, яке допомогло б у створенні такого нового клініко-симуляційного центру. Тому давайте, з вашого дозволу, дамо слово пану Дмитру Нальотову і потім приймемо рішення, обговоримо і приймемо рішення комітетом.

Якщо немає заперечень, пане Дмитре, будь ласочка, вам слово.

НАЛЬОТОВ Д.О. Дякую за можливість виступити у вас на комітеті. Доброго дня, колеги! У вас таких швидкий темп, я також швидко спробую.

Коротко хочу презентувати вашому комітету інвестиційний проект, який одночасно дотичний і до сфери медицини, і до сфери освіти, це створення на базі Української медичної стоматологічної академії, в Полтаві яка знаходиться, сучасного мультидисциплінарного центру симуляційного навчання для підвищення якості підготовки фахівців. За допомогою сучасних технологій будуть створені імітаційні умови проведення складних операцій та ситуацій при важких травмах та станах. Студенти зможуть максимально наближено до реальності набувати професійні навички та якості, отримувати зворотній зв'язок від викладачів і помилятися без загрози для життя та здоров'я реальних пацієнтів. Аналогів таких центрів в Україні немає. Потренуватися в Європі одна сесія коштує 2-3 тисячі євро.

Цей інвестпроект був відібраний 2018 року, 2019 року, 2020-го, але фінансування так і не отримав. Кошторис його 200 мільйонів гривень, приблизно 30 мільйонів витрачає академія, вся документація готова і ще досі актуальна і тривалість виконання робіт 11 місяців. Ми отримали вже рішення та підтримку Комітету здоров'я нації. Вони звернулися до комісії по відбору та внесли як пропозицію до бюджету на 2022 рік. Я прошу ваш комітет також підтримати цей проект та звернутися від комітету до комісії по відбору, щоб вони також його прийняли на 2022 рік, а також до бюджетного комітету в підтримку фінансування даного проекту. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ваші думки. Будь ласка, Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, я дуже прошу колег підтримати цю пропозицію нашого колеги, оскільки ми спілкувалися, і я детально вивчила це питання, цю пропозицію. І дійсно, коли ми говоримо про медичну освіту, і немає таких базових речей, про які ось зараз Дмитро нам розповів, то ми не можемо говорити ні про якість освіти, ні про якість майбутнє. Тому, звичайно, ми як народні депутати, я думаю, не можемо не підтримати таку пропозицію, оскільки от ми сьогодні перше питання дуже довго говорили про проблеми інфраструктури, да? От це та сама проблема наповнення навчального процесу тими методами, за допомогою яких можна дійсно наших студентів чомусь навчити. Тому однозначно пропоную підтримати цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є ще коментарі?

_____. Я хочу запитати. 90 мільйонів, а загальна 212. Хто покриває 190 з державного бюджету?

НАЛЬОТОВ Д.О. Академія бере на себе.

_____. На себе. Тобто це... немає там приватного партнерства?

НАЛЬОТОВ Д.О. Немає приватного партнерства. Всю документацію розробила академія вже в процесі у 2018 році вони перейменувалися, вони змінили також цю документацію. Вони навіть там тендери вже частично провели.

_____. Але чому авіаційний не міг йти таким шляхом? Бачите, тут ми з державного бюджету виділяємо, там – ні. Я повністю підтримую...

НАЛЬОТОВ Д.О. Я хочу ще зазначити, що в Полтаву зараз приїжджає багато студентів на навчання з різних країн. Ну, дійсно, ми відчуваємо великий потік. І на такі симуляційні центри приїжджають, ну, люди наші їздять в Європу тренуватися, тому це дуже актуально для України, для Полтави.

_____ . А це будуть просто як навчальні чи вони зможуть на тому заробляти? Бо якщо, я так розумію, наші зараз їздять в Європу і платять, то тут вони теж будуть платити, тільки менше? Чи як? Повернення коштів...

НАЛЬОТОВ Д.О. Ну, ті, хто навчаються, будуть це використовувати як навчально-тренувальна база, а то вже внутрішня документація академії. Я думаю, що нормально, коли вони зможуть якісь кошти заробляти на цьому проєкті.

Пропоную голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я спеціально не втручався ...*(Шум у залі)* Зачекайте, не поспішайте, шановні колеги. Я спеціально не втручався в цей процес, хотів, щоб ви обговорили його самі.

Єдине, що на відміну від медичного комітету чи Комітету здоров'я нації ми не можемо звернутися з правками до бюджету, тому що вони це робили до 1 жовтня, коли ще можна було подавати комітетські правки. Якби ми це розглянули на нашому попередньому засіданні, ми могли б включити це в наше рішення комітету, а тому зараз є проєкт рішення, який у кожного з вас є на столі перед очима. Якщо не заперечуєте і пана Дмитра проєкт цей рішення влаштовує, то давайте підтримаємо. Немає заперечень чи доповнень? Якщо ні, то прошу проголосувати.

Хто – за? Дякую, колеги. Одноголосно.

Дякую за підтримку, пане Дмитре. Дякую за те, що завітали до нас на комітет.

Шановні колеги, засідання комітету завершено. Порядок денний вичерпано.

Дякую вам усім за увагу. Гарного дня. Сподіваюся, що дуже скоро побачимося офлайн, коли відпустять з лікарняного. Гарного дня.